

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 535-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, GEGUŽĖ — MAY 13, 1975

Nr. 112

15 LKB Kronikos Nr. 12

Blogiau nei baudžiavos laikais

Velykos skelbiama darbo diena, o kai nėra kas dirbti, tai kolchozininkus varo akmenų rinkti

Valdžios žmogus ieško chuliganų Dievo Motinos statulą sudaužyti

6 PANEVEŽIO VYSKUPIJA

Miežiškiai
Nuo 1973 spalio iki 1974 balandžio Miežiškių tarybinio ūkio vadovybė ketvirtadieniais kviesdavo darbininkus darbo metu į ateistines paskaitas. Kas neateidavo į paskaitą, užrašydavo pravaikštą, kad ateidavo — gaudavo atlyginimą, tarsi būtų diena dirbęs: „už technikos paruošimą“. Į šias paskaitas prievarta buvo varomi VIII — XI klasių moksleiviai. Mokykloje ateistines paskaitas skaitydavo rajono pareigūnas Lapinskis.

1974 prieš Velykas rajono partijos sekretorė J. Kalačiuvienė atvyko pas tarybinio ūkio direktorių Valaitį ir pareikalavo, kad šis Velykose padarytų darbo dieną. Direktorius, drebėdamas prieš rajono valdžią, įsakė ūkvedžiui žmones į darbą ir būtinai į viešas vietas, kad prie kelių būtų matoma — vyksta sėjai. Kam nebuvo rimtesnio darbo, tas privaldė rinkti nuo dirvų akmenis.

Ūkvedžiai Kripaitytė ir Vasi-

Miežiškių bažnyčia
(Iš Br. Kvickio archyvo)

liauskaite parodė ypatingo uolumo. Kripaitytė net verkdamas prašė darbininkus: „Pasigailėkite manęs ir išeikite į darbą, nes kitaip mane atleis iš darbo“. Darbininkai buvo vašinami net alumi, kad tik Velykose dirbtų. Vasiliauskaite reikalavo net pasirašyti, kad Velykose ateis į darbą. Turėjo dirbti ir ūkio kontoros tarnautojai. Dalis traktorininkų ir vairuotojų paklausė, o šiaip darbininkų buvo mažai.

Tikinčiųjų pasipiktinimui nebuvo ribų: „Net baudžiavos laikais nereikėjo šventėse dirbti, o dabar tyčiojasi iš mūsų ištikinimų“.

TELSIŲ VYSKUPIJA

Satės
1974 balandžio mėnesį Šačių parapijos tikintieji, vadovaujant parapijos komitetui, pastatė Šačių bažnyčios šventoriuje Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo statulą. Vietinės valdžios

pareigūnai įsakė Šačių parapijos kas, apylinkės pirmininkas Ma-

klebonui kun. Senkui paminklą nugriauti. — Jei nepašalinai nuo šventoriaus statulos, išskeldinsime iš parapijos, — kalbėjo pareigūnai. Tada kun. Senkus kreipėsi į Telsių vyskupijos Kuriją. Mons. Barauskas patarė nusileisti ir paminklą nugriauti.

1974 gegužės 27 į Satės atvyko Skuodo rajono pareigūnas Petras Rudys ir, išsikvietęs apylinkės pirmininką Jušką bei bažnytinio komiteto pirmininką Juozą Valančiauską, pareikalavo tuojau pašalinti nuo šventoriaus statulą. Bažnyčios komiteto pirmininkas pareiškė, kad Telsių vyskupijos Kurija 1954 buvo nurodžiusi, kad galima statyti kryžius šventoriuose, kapinėse ir tikinčiųjų kiemuose.

— Čia rašoma, kad galima statyti kryžius, o ne statulas, — karščiausiai P. Rudys, kai buvo supažindintas su Kurijos raštu. Parapijos komiteto pirmininkas paaiškino, kad niekas iš parapijiečių nesutiks statulos nugriauti.

— Argi tu negali surasti apylinkėje keletą chuliganų, nugriauti jų, arba uždegti nurašytą mašiną ir paleisti į statulą ir iš tos Dievo Motinos neliks nė ženklo, — kalbėjo Rudys apylinkės pirmininkui. Šie išsireiškimai sukėlė tikinčioje laudyje gilų pasipiktinimą — valdžios pareigūnams reikalinga net girtų chuliganų pagalba kryžiams ir statuloms naikinti.

1974 birželio 24 Šačių parapijos komitetas gavo tokį raštą: „Įpareigoti Šačių parapijos komitetą mėnesio laikotarpyje nuo sprendimo įteikimo nugriauti savavališkai pastatytą statulą. Skuodo raj. VK pirmininkas Č. Sabanskis“.

Tikintieji, sužinoję apie tokį rajono sprendimą, nutarė nenusileisti: — Kuo valdžios pareigūnams užkliūva šventoriuje pastatyta Dievo Motinos statula? — piktinosi žmonės. — Geriau tekovoja su chuliganais ir girtuokliais. Patys skelbia religijos laisvę, o su chuliganų pagalba kryžius bei statulas griauja.

Tikintiesiems protestuojant, į Satės atvyko Religijų reikalų tarybos įgaliotinis pavaduotojas Murnikovas ir pareiškė, kad „dėl ramybės“ statula testovi šventoriuje. Murnikovas net nusifotografavo prie statulos...

Barstyčiai

1937 Barstyčių tikintieji, klebonui kun. Stasiuliui vadovaujant, prie šventoriaus pastatė 4 metrų aukščio mūrinį paminklą, kurį puošė meniška Kristaus kančia, Gedimino stulpai ir inkaras.

1974 rugpjūčio 8 Skuodo rajono Vykdomojo komiteto įsakymu paminklas buvo nuverstas ir sunaikintas. Minėtą dieną į Barstyčius atvyko būrys milicininkų, tarybinio ūkio direktorius Marčaus-

kas, apylinkės pirmininkas Ma-

klebonui kun. Senkui paminklą nugriauti. — Jei nepašalinai nuo šventoriaus statulos, išskeldinsime iš parapijos, — kalbėjo pareigūnai. Tada kun. Senkus kreipėsi į Telsių vyskupijos Kuriją. Mons. Barauskas patarė nusileisti ir paminklą nugriauti.

1974 gegužės 27 į Satės atvyko Skuodo rajono pareigūnas Petras Rudys ir, išsikvietęs apylinkės pirmininką Jušką bei bažnytinio komiteto pirmininką Juozą Valančiauską, pareikalavo tuojau pašalinti nuo šventoriaus statulą. Bažnyčios komiteto pirmininkas pareiškė, kad Telsių vyskupijos Kurija 1954 buvo nurodžiusi, kad galima statyti kryžius šventoriuose, kapinėse ir tikinčiųjų kiemuose.

— Čia rašoma, kad galima statyti kryžius, o ne statulas, — karščiausiai P. Rudys, kai buvo supažindintas su Kurijos raštu. Parapijos komiteto pirmininkas paaiškino, kad niekas iš parapijiečių nesutiks statulos nugriauti.

— Argi tu negali surasti apylinkėje keletą chuliganų, nugriauti jų, arba uždegti nurašytą mašiną ir paleisti į statulą ir iš tos Dievo Motinos neliks nė ženklo, — kalbėjo Rudys apylinkės pirmininkui. Šie išsireiškimai sukėlė tikinčioje laudyje gilų pasipiktinimą — valdžios pareigūnams reikalinga net girtų chuliganų pagalba kryžiams ir statuloms naikinti.

1974 birželio 24 Šačių parapijos komitetas gavo tokį raštą: „Įpareigoti Šačių parapijos komitetą mėnesio laikotarpyje nuo sprendimo įteikimo nugriauti savavališkai pastatytą statulą. Skuodo raj. VK pirmininkas Č. Sabanskis“.

Tikintieji, sužinoję apie tokį rajono sprendimą, nutarė nenusileisti: — Kuo valdžios pareigūnams užkliūva šventoriuje pastatyta Dievo Motinos statula? — piktinosi žmonės. — Geriau tekovoja su chuliganais ir girtuokliais. Patys skelbia religijos laisvę, o su chuliganų pagalba kryžius bei statulas griauja.

Tikintiesiems protestuojant, į Satės atvyko Religijų reikalų tarybos įgaliotinis pavaduotojas Murnikovas ir pareiškė, kad „dėl ramybės“ statula testovi šventoriuje. Murnikovas net nusifotografavo prie statulos...

1974 birželio 24 Šačių parapijos komitetas gavo tokį raštą: „Įpareigoti Šačių parapijos komitetą mėnesio laikotarpyje nuo sprendimo įteikimo nugriauti savavališkai pastatytą statulą. Skuodo raj. VK pirmininkas Č. Sabanskis“.

Tikintieji, sužinoję apie tokį rajono sprendimą, nutarė nenusileisti: — Kuo valdžios pareigūnams užkliūva šventoriuje pastatyta Dievo Motinos statula? — piktinosi žmonės. — Geriau tekovoja su chuliganais ir girtuokliais. Patys skelbia religijos laisvę, o su chuliganų pagalba kryžius bei statulas griauja.

Tikintiesiems protestuojant, į Satės atvyko Religijų reikalų tarybos įgaliotinis pavaduotojas Murnikovas ir pareiškė, kad „dėl ramybės“ statula testovi šventoriuje. Murnikovas net nusifotografavo prie statulos...

1937 Barstyčių tikintieji, klebonui kun. Stasiuliui vadovaujant, prie šventoriaus pastatė 4 metrų aukščio mūrinį paminklą, kurį puošė meniška Kristaus kančia, Gedimino stulpai ir inkaras.

1974 rugpjūčio 8 Skuodo rajono Vykdomojo komiteto įsakymu paminklas buvo nuverstas ir sunaikintas. Minėtą dieną į Barstyčius atvyko būrys milicininkų, tarybinio ūkio direktorius Marčaus-

kas, apylinkės pirmininkas Ma-

Evora, Portugalijos, senamiesčio kampelis

Portugalijos civiliai Sudarys neutraliųjų „netinka“ valdymui sąjungą

LISABONA. — Kap. Vasco Lourenco, viešas karinės jūros vadovaujanti asmenų, pasikalbėjimo su laikraštiniškais abejojais, kad Portugalijos civiliai sugebėtų tvarkyti kraštą. Ir po trejų ar penkerių metų kariuomenė neturėtų išleisti iš savo rankų kontrolės. „Norėčiau klysti, bet tai yra teisybė“, sakė Lourenco. Kapitonas yra daugiau kairiojo sparno kariškis, nei neutralistas.

Vietkongas žada rinkimus

SAIGONAS. — Vietkongas žada padaryti rinkimus, bet kada jie bus ir kokie, nežinoma. Kviečia taip pat grįžti ir pabėgėlius, žada nusistoti savo iškurtus ir laivus jiems paimti.

WASHINGTONAS. — Sekmadienį prie Apaštalių Sosto delegatūros susirinko apie 500 moterų iš 10 rytinių valstijų ir demonstravo, protestuodamos, kad katalikų Bažnyčia remia tuos, kurie nori į Konstituciją įrašyti negimusios gyvybės žudymo draudimą.

SANTIAGO. — Pietinėje Čilėje buvo žemės drebėjimas. Malleco ir Arauco provincijose buvo sugriauta apie 400 namų, be pastogės liko 2,250 žmonių. Ar buvo ir žmonių aukų, nežinoma.

BRUSELIS. — Europos Bendroji rinka pasirašė prekybinį susitarimą su Izraeliu. Arabams tokia sutartis labai nepatiko, ir jie grasino Rinkai. Kai nieko negelbėjo, Alžirijos vyriausybė kreipėsi į arabų šalis, siūlydama panašios sutarties su Europa nesirašyti. Derybos vyko lygia-grečiai.

KAIRAS. — Jau žinoma, kad birželio 28 Somalijoje, Mogadišiu mieste, prasidės arabų šalių viršūnių konferencija, o birželio 24 ten pat posėdžiaus užsienio reikalų ministeriai.

WASHINGTONAS. — Sen. Roman Hruska (resp., Nebr.), kai pasibaigs jo terminas 1977, daugiau į Senatą nekandiduos.

KUALA LUMPUR. — Malezijos sostinėje susirinko penkių pietryčių Azijos valstybių atstovai ir pradėjo svarstyti regioninio apsigynimo pakto sudarymą. Šiandien turėtų suvažiuoti ir tų kraštų užsienio reikalų ministrai. Dalyvauja Indonezijos, Singapūro, Filipinų, Tajų ir Malezijos atstovai.

Pietryčių Azija turėtų būti laisva nuo svetimų šalių maišymosi ir jų vidaus reikalų, turėtų būti visiškai neutrali. Prieš ketvertą metų jie taip pat tarėsi tokią neutraliųjų sąjungą sudaryti didesniu mastu, įtraukiant į ją Burmą, abu Vietnamus, Kambodiją ir Laosą, bet nepavyko.

Solženicinas persikels į Kanadą

TORONTO. — Aleksandras Solženicinas persikels į Kanadą, gyvens Ontario provincijoje. Kur jis gyvens, kokiam mieste, neskelbiama, bet jis apsisprendė nuolatine gyvenamąja vieta pasirinkti tą žemyną.

Šiuo metu Solženicinas vieši Peterborough mieste. Velykas praleido Montrealy.

R. Berlyno policija neleido išgelbėti skėstančio

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos pasienio policija neleido išgelbėti 5 metų vaiko, ir jis nukendo. Vaikas įkrito į Sprees upę vandenį. Vakarų Berlyno pusėje, bet srovė nunešė į Rytų Berlyno pakrantę. Vakarų Berlyno gaisrininkai norėjo įplaukti į kitą pusę upės ir išgriebti, bet sargybiniai neleido. Iki atsidaro R. Berlyno narai ir suieškojo dugne vaiką, praėjo dvi valandos.

V. Berlyno meras Klaus Schuetz tokį komunistų pasielgimą pavadino pasibašėtinu, „kur politika rišama net gelbs-tint žmonės iš mirties nagų“.

LAOSAS ATITENKA KOMUNISTAMS

VIENTIANE. — Laos premjeras Souvanna Phouma priverttas pripažinti neutraliųjų pralaimėjimą ir komunistų Pathet Lao kontrolę. Komunistų spaudžiamas pakeitė neutraliuosius ministerius ir generolus komunistais, tarp jų ir gynybos vadovą. Naujasis gynybos ministeris Pathet Lao narys Kham Ouane Bouppha tuoj pat paskelbė, kad visi neutralūs daliniai be jo leidimo negali pajudėti. Kur kuriam daliniui reikės įsikurti ar nusikelti, bus nurodyta vėliau. Luang Prabang, karališkoji sostinė, skelbiama „neutraliu miestu“.

Phouma savo kalboje į tautą prisipažino, kad susidaro nauja

situacija, kad bet kokie karai baigti, o pasikeitimai viduje įvyko anksčiau, negu kai kas tikėjosi: „Turime pasinaudoti galimybe išvengti didesnio kraujo praliejimo, jos ir nereikia atstumti“.

Vyriausybė paskelbė įsakymą, draudžiantį skelsti „nepamatuotus“ gandus, draudžiantį iš krašto išvykti be svarbios priežasties ne tik savo piliečiams, bet ir užsieniečiams. Laose amerikiečių yra apie 1,000, ir jų nenorima atšaukti.

1973 buvo sudarytas susitarimas su Pathet Lao komunistais, ir vyriausybė buvo sudaryta kalinčine: šeši dešinieji, šeši komunistai ir du neutralūs. Buvo tada numatytos zonos, kurias valstybės dalis kontroliuos Laos kariuomenė, kurias komunistai. Po Pietų Vietnamo sugruvinimo komunistai pradėjo veržtis ir į ne jiems paskirtas zonas.

Wallace: Amerika kovojo ne toj pusėj

MASKVA. — Sovietai labai pasipiktino Alabamos gubernatoriaus George Wallace pareiškimu, kad „Amerika II pasaulyje kare kovojo ne toj pusėj, kur reikėjo“. Wallace grupė laikraštiniškų yra pareiškęs, kad Amerika padariusi klaidą, vietoj kovoti prieš Staliną, kovojo prieš Hitlerį. Tass agentūra po to pridėjo: „Tai labai priegriškas pasakymas, parinktas labai blogu metu, kai sąjungininkai mini 30 metų sukaktį nuo karo pabaigos“.

Wallace buvo sakęs, jog sąjungininkai, laimėję I pasaulinio karą, blogai traktavo Vokietiją, dėl to ir sudarė gerą dirvą Hitlerio iškilimui, o jei nebūtų Hitlerio ir jo karo, nebūtų nei Japonijos agresijos.

Souvanna Phouma

Kard. Mindszenty aplankė lietuvius

Vengrijos kardinolas Josef Mindszenty balandžio 16 aplankė Venecuelos lietuvius. Kardinolo priėmimas įvyko dr. Vytauto Dambravos (JAV ambasados patarėjo) privačioje rezidencijoje, dalyvaujant apie 120 asmenų, ypač daug jaunimo, pasipuošusio mūsų tautiniais rūbais.

Po iškilmingo sutikimo bei įvairių sveikinimų, kardinolas suteikė apaštališkąjį palaiminimą visiems susirinkusiems ir bendrai Venecuelos lietuviams. Venecuelos lietuvių vardu sveikino Bendruomenės centro valdybos vicepirmininkas Henrikas Gavorskis ir kardinolui įteikė Venecuelos lietuvių vardu tautinei juosta perrištą plakatą su prasmingu įrašu. Priimdamas dovaną, tarp kitko, kardinolas pasakė: „Ši jūsų (lietuvių) man įteiktoji dovana yra mano gyvenimo gražiausias prisiminimų perlas“. Po to sekė bendros vaitės, užtrukusios apie porą valandų. (E.)

Sis kardinolas apsilankymas pas lietuvius buvo paskutinis, nes gegužės mėn. jis mirė.

BANGKOKAS. — Tajos sostinėje buvo surengtos demonstracijos ir reikalaujama, kad iš krašto būtų išsiųsti Vietnamo pabėgėliai.

KALENDORIUS

Gegužės 13: šv. Robertas, šv. Gliserija, Gardevutis, Alvyda.
Gegužės 14: šv. Motiejus ap., šv. Justė, Gintaras, Milda.
Saulės taktė 5:34, leidžias 8:00.

ORAS

Dalnai apsiniaukę, vėsoka, apie 60 laipsnių.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJEGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.
KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

NUSTOKIME NARKOTIZUOTIS

Daug kas kalba apie narkotizavimosi žalą, bet mažai kas reikiama dirba tai žaliai prašalinti.

Prof. Fred L. Casmir, Ph.D.

Didžiausias narkotizavimosi yra degtinės vartojimas ir kitų svajalų gėrimas. Visi apsirato su tokia blogybe. Mes pradėjome kitą pirštą bdyti dėl jo girtavimo. Ypač jaunuosius mes smerkiame dėl įvairių narkotikų vartojimo, o j save ne nepasizūriname. Juk jaunimas stebi mus ir labai dažnai mūsų girtomis pėdomis žengia. Ne jaunimą reikia gydyti nuo narkomanijos, bet senimui reikia gydytis iš niekdarbių. Tada jaunas žmogus net negydomas susitvarkys.

Daugelis kalba apie girtavimo — svaiginimosi — narkotizavimosi sunkenybes bet tik saujelė žmonių pajėgia ką nors naudingo veikti šiuo reikalu. Dar daugiau — tie, kurie ką nors veikia svaiginimosi srityje, vien susisusis rūpinasi — juos į gyvenimą normalų įstatyti stengiasi. Beveik niekas nedirba apsaugos nuo narkotizavimosi srityje. Mūsų šalis net keistuoliu apsaugia žmogų, kuris mėgina atpratinti lietuvius nuo girtavimo, nuo įvairios svaiginimosi per narkomaniją. Taip ir nesirūpinama apsauga, nesisaugoma didžiausio mūsų priešo — įvairios narkomanijos. Svaigalai — rūkalai patapo lietuvių mirtį jam greitinantieji draugai. Jaunieji ir vidutiniai dabar emė balius — orgijas kelti ir narkomanijos — apsisvaiginimo puotas ruošti, viešai ir privčiai save žudydami. Ir niekam galvon neatėina stoti organizuotai kovon su lietuvių žudiku.

Gydytojo ir paciento reikalas

Vien mediciniškai narkomani jos ligą nagrinėjant, išėina, kad narkotizavimosi yra vien gydytojo ir paciento reikalas. Girtaujas — besisvaiginas žmogus yra asmenybe negaliojantis asmuo. Taip ir turi savo tokią ligą žmogus tvarkytis, gydytojo globoje būdamas. Tai sunki liga ir sunkus nuo jos gydymasis. O niekas nemėgsta sunkiai dirbti. Taip ir paliekamas sunkiausias reikalas niekieno žinioje. O tai yra pradžia galo. Mat, kėncia nuo narkotizavimosi ne vien tik girtuoklis, bet ir visa visuomenė. Juk, auto nelaimių mirtinų didžiausias kaltininkas yra girtuoklis. Dabar, leidis laisvai vartoti kitus narkotikus, ypač marijuaną, reikalas dar pagražes: užmušimai artimo įvairiopi keleriojai pagausės. Na, ir kvatosis giltinė, juoksas pirkiai — jie biznį geresnį turės. O mes juk ne tam gyvenam ant žemės, kad didintume vargą savo broliui. Už tai mes turime pradėti veikti taip, kad darbai įrodytume esą verti žmogaus vardo. Visuomeninė žala dėl narkotizavimosi yra daug didesnė už asmeninę žalą. Apsauga žmogaus nuo narkomanijos yra daug svarbesnis uždavinys, negu gydymas paciento susirgusiojo. Mes negalime toliau girtauti viešose ir privačiose patalpose ir tuomi narkomanų eiles gausinti, visus susirgusiuosius pavedant gydytojams.

Daugelis dabar girtauja, nes jie tapo psichologiniais ir fiziologiniais adiktai. Daug didesnis skaičius yra būsimųjų adiktų. Čia apsauga yra reikalinga. Apsaugos nuo narkotizavimosi srityje gydytojas su pacientu nedaug ką gali nuveikti. Čia kaip tik yra vieta, kur valdžia gali daugiau už

visus kitus nuveikti. Bažnyčia toliau snausti irgi negali. Reikia visiems imtis už veiklių, o ne priepuolamų darbų.

Valdžia mėgina veikti

Visa nelaimė, kad žmonija nepakankamai informuota apie narkotizavimąsi. Dar dabar nėra pakankamai faktų surinkta šitos ligos reikalu. Gilinimasis į narkotizavimosi sunkenybes yra sunkus, brangus ir ilgas. Gydytojai nepasako, kam jie prirašo reguliariai narkotikus. Vaistinės irgi nelinkusios tuo reikalu patyrimu dalintis. Priseina apklausinėti esamus ar buvusius narkomanus. Los Angeles rajone susidarė narkotizavimosi tyrinėjimo centras vadovaujamas prf. Fred L. Casmir ir prof. Douglas H Dean (Pepperdine Research Institute). Net to instituto darbuotojai ne ką naujo sužinojo iki šiol narkotizavimosi srityje.

Blogis veikia mūsų pražūčiai

Nors ir gali pasivogti narkotikų narkomanas iš legalizuotų narkotikų laikyti asmenų (gydytojų, vaistinių, veterinarijos gydytojų) tačiau toks vagiavimas narkomanui nėra priimtinas būdas tų vaistų įsigijimui. Ne tiek įstatymų laužymas rūpi narkomanui, kaip netikrumas dėl nuolatinio tų narkotikų gavimo. Narkomanui reikia užtikrinti narkotikus gauti šaltiniu. Yra galimybė pavogti narkotikus iš pašto. Tik reikia tam tikros kombinacijos ir progos. Bet ir šiuo šaltiniu nelinkęs naudotis prisiekęs narkomanas. Mažus kiekius narkotikų, ypač pradedantieji narkomanai, kartais gauna iš vaistų firmų, panaudodami antgalvinius laiškus. Vienok gausiausiai narkomanai gauna narkotikų, pavogdami ar padirbdami gydytojų receptams rašyti blankus. Tai ant greituojų reikalingiems narkotikams gauti būdas. Ne dažnai taip narkotikai gaunami, nes vaistinėms yra labai atargūs su narkotikų receptais. Be to ir tokių receptų kombinavimas sunkina narkomanų pastangas. Pavogti receptų blankai naudojami gavimui benzedrino, "pep pills", amfetaminų ir kitų egzotiškų vaistų.

Minėto instituto tarnautojai apklausinėjo daugelį senų ar dabartinių narkomanų. Jų amžius nuo penkioliktųjų metų vyriškio. Gauti duomenys nėra visai patikimi, nes narkomanai stengiasi didinti savo nuotykius narkotikų medžiojimo srityje.

Kaip narkotizavimosi prasideda

Visi narkomanai patvirtina, kad jų narkotizavimosi prasidėjo nuo marijuanos vartojimo. Tada metėsi jie prie "Speed" ar kito legaliai kontroliuojamo vaisto. Tik pagaliau jie griebiasi kietųjų narkotikų (heroino), LSD ar abiejų iš karto.

Visi narkomanai valdžios atstovams tvirtino, kad vien padidindamas kontrolės nedaug ką padės narkomanijai nykti. Tik keli jų patarė pradėti griežtesnę receptų kontrolę. Auklėjimą stiprinti visi narkomanai patarė valdžiai. Bet studentams iki šiol naudoti metodu perduota pasakaita apie narkotizavimosi žalą, susilaukė paniekos. Už tai, turi būti visai nauju metodu perduodama kova su narkomanija, jei norima susilaukti teigiamų vaisių. Vienas, buvęs narkomanas, prisidėjo prie kovos su narkomanija. Jis su paskaitomis lankėsi įvairiose vietose. Jo pranešimai apie narkotikų žalą buvo savitai

Lietuvio sodybos gyventojai gegužinių pamaldų metu

Nuotr. M. Nagio

Pastabos ir nuomonės

LIETUVES PARTIZANES KRONIKA

Perskačius "Pėdas mirties zonoj" tenka pasidžiaugti, kad lietuvis kritiškai metu nepasimetė, garbingai kaip ir daugelis vyrų gynė lietuviškuosius principus, nors ir žinojo, kad nėra progos laimėti.

Autorė Elena Juciūtė išsamiai rašo, kas įvyko okupantams užėmus Lietuvą, kas privertė ramius gyventojus nieko bendro neturinti su politika eiti į miškus, partizanų eiles. Kaip buvo prievartaujami mokytojai, lietuviams plaunami smegenys.

Lenk medį, kol jaunas

Visi tvirtina, kad pervaiai pradamas auklėjimas, kai apie narkotikus imama kalbėti aukštesnioje mokykloje. Auklėjimas turi prasidėti kuo aukščiau, jis turi tęstis kuo ilgiau. Reikia suaugusiems keisti savo nepaprastai didelį įvairių vaistų naudojimą. Galva suskaudo — tuoj griebiasi vaisto, o nešalina galvos sūpėjimą sukelusią priežastį. Susekta, kad kuo daugiau gydytojas pasitiki savais bendradarbiais, tuo mažiau jis kontroliuoja juos. Toki, turį gydytojo pasitikėjimą asmenys, gali vogti narkotikus. Kai kuriais atvejais vien gail sesers rašo receptus ir kontroliuoja inventorių. Tokiai tarnautojai yra didelė pagunda pasisavinti narkotikus. Gydytojai perkrauti popierizmu, negali patys visko atlikti. Už tai yra galimybė, kad gydytojo pagelbininkai gali pasisavinti narkotikus.

Vaistinėms šiuo atveju yra atsargesnė. Jie labai griežtai kontroliuoja vaistų išdavimą. Beveik negali niekas iš vaistinės pavogti narkotikų. Kai kurie mediciniškai tyrinėtojai gauna narkotikų savo darbams. Iš jų yra galimybė, tiesa nedidelė, pavogti tų vaistų. Klinikose narkotikai laikomi užrakinti ir sunku kam nors neregistruotai prie jų prieiti.

Daugumas narkotikų, šiame krašte nelegaliai parduojamų, yra atvežti iš kitų kraštų. Pasitaisko, kad čia pagaminti narkotikai legaliai išvežami kitur, kad vėliau nelegaliai būtų įvežami Amerikon. Vaistus ir maistą kontroliuojanti šio krašto įstaiga (Food and Drug Administration) šio krašto gydytojų laikoma biurokratu įstaiga. Taip, kad kova su įsivyravusiu narkotizavimu yra labai sunki, bet nėra negalima. Visi deda didžiausias viltis ir tinkamą auklėjimą. Pirmiausia kreipiant dėmesį į auklėtojo tinkamumą.

Išvada. Kalk geležį, kol ji karšta. Ugdykimes tikrų asmenybių, tokių asmenybių savininkus reikiama apšviestime ir turėjime geriausių kareivių kovoje su narkomanija. Už tai mes nesnauskiame: gana senoviskai mokyti kitus, patiems narkomanijai praktikuojant. Pirmiausia visos viešos vietos turi laisvą būti narkomanijos mokyklomis. Lietuviai, patys laikas mums tvarkytis — kitaip niekais nueis visos visu taurių lietuvių pastangos išgelbėti mūsų jaunimą Dievui, tėvynei ir artimui.

Pasiskaityti. Medical Opinion and Review. Vol 5, No 8. August, 1969.

Pastabos ir nuomonės

LIETUVES PARTIZANES KRONIKA

Perskačius "Pėdas mirties zonoj" tenka pasidžiaugti, kad lietuvis kritiškai metu nepasimetė, garbingai kaip ir daugelis vyrų gynė lietuviškuosius principus, nors ir žinojo, kad nėra progos laimėti.

Autorė Elena Juciūtė išsamiai rašo, kas įvyko okupantams užėmus Lietuvą, kas privertė ramius gyventojus nieko bendro neturinti su politika eiti į miškus, partizanų eiles. Kaip buvo prievartaujami mokytojai, lietuviams plaunami smegenys.

Autorė, kaip Lietuvos partizanų bendradarbių, buvo areštuota, tardyta Vilniuje, kalinta Lukiškių kalėjime. 1949 m. išvežta su daugeliu (apie 2000) lietuvių partizanų į Sibiro kalėjimus, kur buvo kalinama, teisiama, e-tapu grąžinta į ok. Lietuvą tardymams ir po to vėl į Sibiro vergų — kalinių stovyklą. 1956 m. amnestuota, grįžta į ok. Lietuvą kur kalinės okupantų pareigūnai nelaukė, neduoda kambio, darbo. Pagaliau, po dešimties metų, t.y. 1966 m., pavyksta ištrukti į laisvę, pas savo seserį Bostone.

Pasimėtinai, kad autorė visus žiaurius pergyvenimus, patyrimus, trumpais dialogais, vaizdžiai, įtikinančiai aprašo be sentimentų.

Leidėjai Simo Kudirkos šaulių kuopa išleisdama šį nepaprastą 544 puslapių istorinę lietuvių tautos kančių knygą, padarė didelę vertę išnašą į mūsų tautos istoriją, pagarba jiems. Norisi tikėti, kad leidėjai puslapyje nesustos, o šį unikumą, sutrumpinusių ir papildžius žinomais vietovardžiais, kur autorė buvo areštuota, gyvena ir t.t. (vietoje inicialų jm

Lietuvio sodybos Chicagoje kopytėlėje vyksta gegužinės pamaldos, kurios j klausytojus miteikia gėriu. Čia matome Anelę Kirvaitytę, kuri pamaldoms vadovauja.

Nuotr. M. Nagio

PUIKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

SV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleido

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBES

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujas Testamentas yra praktiško formato ir ištais kitais viršiais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba Meceato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina — \$5.00

Išnaujas gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiams ir persiuntimui: (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje		25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis		16.00	8.50	—	—

Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudojant straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00. Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligų ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl. Justice, III 599-0500
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-3012

DR. VL. BLAZYS

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-ijos ir California
Val: pirmad., antrad., ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso tel. 476-4042
Rezid. tel. Walbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet. antrad., penkt. 1-5, treč. ir šest. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4; Šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA.
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

J O K S A
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Afs PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 — LO 1-4605
Jei neatsiliepia 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai: 2403 W. NORTH AVENUE
5214 N. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. TERES KAZLAUSKAS

VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
9753 W. 143 Street
Orland Park, Ill. 60462
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 688-0897

Tel. ofiso ir buto OLYMPIE 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-2 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus trečiadienis. Šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKU IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 259-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9501

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave., kampas)
Val: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 3 iki 7 val. p. p. Tik susitarus

Tel. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS

OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 757-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 445-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 3-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 val. v. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisai ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 6-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

Tel. Ofiso PR 6-6445

DR. F. G. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad., pagal susitarimą

Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4850

DR. PETRAS ZLIJBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val: pirm. antr., ketv. 1-3 ir 6-8, penktad. 1-5. Šešt. pagal susitarimą.

PUOLIMAI IR DRAUGYSTĖ

Niekas tiek daug nekalba apie taiką, kiek Maskva ir niekas taip nekalba ir neskatina karų, kaip ji. Nuolatinis raginimas kovoti prieš imperializmą ir raginimas kelti vadinamus išsilaisvinimo karus, nesustoja ir dabar, vadinamos detentės laikais. Kas seka komunistų spaudą tas gerai supranta, kad ta vadinama atlydžio politika yra iš Amerikos gauti ir jai nieko neduoti. Nepaisant draugiškų sakinių, Maskva dažnai atvirai puola Ameriką, visai nieko neužsimindama apie jokių atlygių. Ir taip daro ne kur kitur, o pačioje "Pravdoje" ir jai amerikiečiai iš to nepadarė išvadų, tai labai gaila. Reikia manyti, kad Amerikos politikai gerai žino tuos sov. Sąjungos oficialius pareiškimus, tačiau daug amerikiečių, ne tik biznierių, bet ir spaudos žmonių, nežino ir nesupranta, kad pirmasis ir pastutinis komunizmo tikslas yra sumenkinti Amerikos įtaką ir visur įvesti Maskvai palankius režimus.

"Pravda" balandžio 18 d. paskelbė vedamąjį "Komunizmo kūrimo ir tvirtos rankos vardan". Ir šiame vedamajame visai nedviprasmiškai teigia: "Šiuo metu su nauja jėga išryškėja, kokia teisinga yra Tarybų Sąjungos ir broliškųjų socialistinių šalių teikiama internacionalistinė parama kovojantiems Indokinijos tautos. Ši parama padėjo didvyriškai Vietnamo liaudžiai atremti imperialistinę agresiją. Visas pasaulis savo laiku su palengvėjimu sutiko Paryžiaus susitarimą dėl karo nutraukimo ir taikos atkūrimo Vietnamo žemėje pasirašymą. Pastarieji įvykiai Vietname rodo, kad supuvęs Saigono režimas, kuris ir neketino vykdyti Paryžiaus susitarimų, organizuodamas nuolatinės karinės provokacijas, dabar yra ant žlugimo slenksio. Kiekvienas doras žmogus pasaulyje gali tik sveikinti tuos įspūdingus laimėjimus, kuriuos pastaruoju metu pasiekė patriotinės Pietų Vietnamo pajėgos. Tarybų Sąjunga, broliškosios socialistinės šalys, visą pažangioji žmonija stoji už pagrįstą Vietnamo liaudies interesų gynimą, užsienio kišimosi į Vietnamo vidaus reikalus likvidavimą, už tai, kad visi Paryžiaus susitarimų dalyviai griežtai juos vykdytų. Šiomis dienomis Kambodžos patriotinių pajėgų išsivadavimo armija įžengė į sostinę ir baigia triuškinimą marionetinį režimą. Taip Indokinijos tautos parodė neįveikiamą nepriklausomybės ir laisvės siekimą, sugriovusios pavergėjų imperialistų ir vidaus reakcijos apskaičiavimus".

Taip kalba "Pravda" ir aišku, kad tie imperialistai, tie supuvę kapitalistai ir visi kiti kaip tik buvo amerikiečiai, kovoję prieš raudonąjį imperializmą ir sudėję tūkstančius žmonių aukų. Ir nors tame pačiame vedamajame užsimenama apie gerusius santykius su JAV, Prancūzija ar Vokietija, tačiau nesigėdinama plūsti Amerikos ir ją niekinti, vadinti imperialiste ir grobikiu.

Kambodijos ir Vietnamo kritimas veda į komunistų laimėjimą Laose. Ir tenka susirūpinti Thailandai, Filipinams, Korėjai, Taiwanui ar Indonezija. Komunizmas tegalima sustabdyti tik griežtu pasipriešinimu, o ne šypsena, vadinama detente. Komunistai nuolat kalba apie taiką, bet jų taika yra kapų taika, jie net savo oficialiuose raštuose nesigėdina pulti Amerikos. Komunizmas liko komunizmu — jis yra vergijos nešėjas, nors kai kas, net ir patys nuo jo pabėgę lietuviai, kartais galvoja apie jo pasikeitimą. Tiesa, pasikeitė dalis jo ėjimų, tačiau tikslas nepasikeitė, o jei pasikeistų, jis nebūtų komunizmas. A. B.

KONFERENCIJA PRAMONĖS PAŽANGAI KELTI

Peru sostinėje Limoje įvyko Jungtinių Tautų Organizacijos surengta tarptautinė konferencija pramonės pažangai kelti. Konferencijos dalyviai didele balsų dauguma priėmė tarptautinę deklaraciją, ir patvirtino darbo planą plėsti pramonės pažangą ir ugdyti šioje srityje tarptautinį bendradarbiavimą. Konferencija ypač atsisvelgė į tikslus besivystančių kraštų interesus, nutarė imtis konkrečių priemonių, siekiant padėti tiem kraštams plėsti technologiją.

Nereikia manyti, kad tik Indokinija yra vieta į kurią kreiptos Maskvos akys. Komunistai nepatenkinti Amerikos vaidmeniu ir kitur, todėl ta pati "Pravda" rašo: "Tempimo židinys tebėra ir Europos periferijoje. Tai Kipras, karinio NATO bloko veiksmams mėginama faktiškai suskaldyti ir likviduoti nepriklausomą Kipro valstybę". Žodžiu, ir čia niekinama Amerika ir NATO blokas. Ir tačiau pati Maskva ragina vesti išsilaisvinimo karus. "Pravda" rašo: "Kovodama už naujus komunizmo statybos laimėjimus, už taiką ir tarptautinių socialistinių pozicijų stiprinimą, mūsų partija remiasi nepažeidžiamu idėjiniu-politiniu tarybinės visuomenės susitelkimu, socialistine valstybe, sauniosiomis TSRS ginkluotomis pajėgomis". Ir šie pastarieji žodžiai kaip tik rodo, kad Maskva remiasi savo jėga, kad pavergdama kitas tautas, ji taršamai siekia taikos. Tai yra ne taika, bet vergija.

Visi tokie Maskvos puolimai parodo tikruosius komunizmo dantis, toli gražu ne tokiuos, apie kuriuos kalba vadinamos detentės skelbėjai. Komunistinė detentė yra tik tam, kad Vakarai užmerktų akis. Ir mes čia pacitavome tuos ilgesnius "Pravdos" sakinius todėl, kad lietuvius skaitytojas matytų, kaip Maskva nesigėdijama kalba apie tuos, su kuriais ji sakosi siekianti atlyžio ir iš kurių nori vadinamos favoritinės valstybės prekybos sąlygų. Apie tuos, kurie mato tikruosius Maskvos tikslus ir atskleidžia tikrąją padėtį, "Pravda" sako: "Imperialistinės, reakcinės jėgos varo įnirtingą šmeižto ir neapykantos kampaniją prieš Tarybų Sąjungą ir broliškąsias socialistines šalis, prieš visus dabartinius revoliucinius išsivadavimo judėjimus".

Kaip matome, niekas iš esmės nepasikeitė. Maskva, kalbėdama apie draugystę, visai atvirai prisipažįsta, kad ji ir toliau stengsis vesti karus, stengsis įvesti komunistines valdžias, kad taip jas pajungtų komunistinei vergijai. Ir šiandien amerikiečiai žurnalistai jau klausia, o kas bus toliau po Vietnamo? "Chicago Tribune" balandžio 25 d. vedamajame "Viet Nam is past, what's next" teigia, kad vadinamoji domino teorija egzistuoja, komunistai ima gabalėlį po gabalėlio.

Tarptautinės konferencijos darbuose, Limoje, dalyvavo ir Apaštalių Sosto delegacija. Konferencijos atidarymo posėdyje Apaštalių Sosto delegacijos pirmininkas perskaitė Popiežiaus Pauliaus VI sveikinimo laišką. Konferencijos pramonės pažangą.

DINGO ATOMINĖ MEDŽIAGA

Argonne laboratorijoje dingo gabalėlis plutonijaus (0.005 uncijos). Tai buvo pavyzdys aukštesnio laipsnio medžiagos atominių bomboms.

KANADOS INFLIACINĖS PROBLEMOS

Pragyvenimas brangsta, atlyginimai keliai

Kanadoje infliacija didėja, kaip ji didėja ir visame pasaulyje. Oficialūs duomenys rodo, kad Kanadoje per pastaruosius metus pragyvenimas pabrango apie 12 proc., o maistas — apie 16 proc. Šiomis dienomis Kanadoje infliacija dar paastrėjo, kai federacinė vyriausybė, parlamentas ir senatas numatė sau pasikelti atlyginimą 50 proc. ir daugiau. Ar tas atlyginimų pakilimas praeis parlamente — nežinia, nes tokiame atlyginimų pakilimui yra opozicija ir pačiame parlamente, nekalbant apie visuomenę, kuri tą parlamentą išrinko.

Kai buvo viešai paskelbti duomenys apie numatomą vyriausybės atlyginimo pasikėlimą, spaudoje pasipylė balsai, kad tai yra juokingas ir kvailas dalykas (T. St. 1974.XII.17, 2 p.), nes vyriausybė viena sako o kita daro. Vyriausybė sako, kad Kanados gyventojai turi suveržti dirbą, o pati vyriausybė sau diržus atleidžia. Min. pirm. P. Trudeau prieš rinkimus sakė, kad liberalai perbloks infliaciją, o dabar jie tą infliaciją didina.

Naujųjų demokratų partijos vadras ir parlamento atstovas E. Broadbent spaudoje pasakė, kad netikslu vyriausybei pasikelti algas net 50 proc. ir daugiau, kai krašte yra apie 3 mil. labai vargingai gyvenančių žmonių. Bet jis priminė, kad jis naują algą priims, jei tas pakilimas praeis parlamente. O kad tas pakilimas parlamente praeis, jis neabejoja. Parlamente yra 264 atstovai, kurių 141 atstovas yra valdančios liberalų partijos. Senatorių yra 93.

Kai darbininkai nori gauti at-

J. VAICELIONAS

lyginimo pakėlimą, jie kreipiasi į savo viršininkus — bendrovių vadovybes. Parlamento viršininkas yra visuomenė, kuri parlamentą išrinko, bet parlamento nariai visuomenės nuomonės neatsiklausia, o patys sau didina algas, didina ir infliaciją.

Net gavėse spaudos reporterių paklausti žmonės sako, kad vyriausybė, leisdamas turtingoms bendrovėms labai išskelti gaminių ar patarnavimų kainas ir didindama sau atlyginimus, su infliacija ne tik nekovoja, bet ją dirbtiniu būdu didina. Tarp vyriausybės žodžių ir darbų yra labai didelis skirtumas.

J. Baset tame pat laikraštyje sako, kad vyriausybė yra vėta atlyginimo pakėlimo, tik yra problema, kad iš parlamento atsivertojai turi suveržti dirbą, o pati vyriausybė sau diržus atleidžia. Min. pirm. P. Trudeau prieš rinkimus sakė, kad liberalai perbloks infliaciją, o dabar jie tą infliaciją didina.

Buvęs parlamento atstovas, adv. D. Blenkam sako, kad parlamento atstovo darbas atima daug laiko, kad jis neturi progos pabūti su žmona ir vaikais. Kitas kanadietis klausia, kiek valandų per metus dirba parlamentas? Atstovai: 2.000 ar 200? Jei jie dirba tik 200 valandų, tai parlamento atstovams pagal numatytą naują atlyginimą išeitų po apie 200 dolerių per valandą.

1970 m. Kanados parlamento

atstovų algos nuo 12.000 dolerių buvo pakeltos iki 18.000 metams, o reprezentacinės išlaidos nuo 6.000 iki 8.000 dolerių.

Pagal naują pakėlimą, Kanados ministeris pirmininkas, įskaitant visus priedus, per metus gaus 84.000 dolerių. Opozicijos vadui algą nuo 25.000 dolerių pašoktų iki 35.000 ir plius 27.000 dolerių kaip parlamento atstovui. Kitų partijų vadai, kurių partijos turi nemažiau kaip 12 narių, gauna algų pakėlimą nuo 4.000 iki 8.000 dolerių ir plius parlamento atstovo algą ir priedai.

Parlamento atstovų ir senatorių algos pašoktų nuo 18.000 dolerių iki 27.000, o reprezentacinės išlaidos, laisvos nuo valstybinių mokesčių, nuo 8.000 dolerių iki 12.000. Senatorių reprezentacinės išlaidos nuo 4.000 dolerių pašoktų iki 6.000. Kadangi Kanados senatė yra senatorių, kurie užima po 1-2 gerai apmokamas ekonominių bendrovių direktorių vietas, todėl kai kurių iš jų metinės pajamos siekia kelis šimtus tūkstančių dolerių. Daug kanadietų yra nepatenkinti, kad kai kurie žmonės gali iš karto užimti 2-3 aukštas tarnybas, kai Kanadoje yra inteligentų su aukštu mokslu, kurie negali gauti ir vienos tarnybos.

Commons Speaker metinė algą nuo 9.000 dolerių paks iki 20.000, o Senato — nuo 9.000 iki 15.000 dolerių. Ministerių algos pašoks nuo 43.000 dolerių iki 64.000.

Opozicijos vadars R. Stanfield sako, kad vyriausybės algų pakėlimas turėtų būti išdėstytas per ketletą metų, kaip vyriausybė pensininkams 4 proc. pakėlimą išdėsto net metų ketvirčiais. Didelis skirtumas iš karto pakelti atlyginimą 50 proc. ir tą pakėlimą išdėstyti per ketletą metų.

Parlamento atstovų privilegijos

Parlamento atstovai, neskaitant algų, gauna pinigų reprezentacijai ir turi kitokių pirmenybių: nemokamas paštas, telefonas, veltui kelionės traukiniu, 52 tarnybinės ir 10 netarnybinių kelionių lėktuvų Kanados ribose. Jei Parliament Hills veltui turi savo raštinę ir dvi apmokamas sekretores. Veltui spausdinimo ir multiplikavimo darbai. Jei parlamento kirpykloje plaukus kerpasi už dolerį, o parlamento restorane valgoma (three-course meals) už 2 dolerius.

NAUDOJA KALINIUS PAVOJINGIEMS BANDYMAMS

Lietuvius Odinas — Sovietų bandymų auka

P. INDREIKA

Sibiro kankinio Liūdo Odino nekrologe, kovo 13 d. "Drauge" minima, kad velionis 18 metų išbuvo tremtyje ir patyrė įvairius bolševikų kankinimus. Be kančių, kurias jis iškentėjo, dar buvo panaudotas slaptiems tyrimams, kiek atominių sprogmenų radiacija paveikia žmogų. Iš raštų broliui laiškų sužinojome, kad jis kartu su 60 kalinių buvo nuvežtas į slaptą vietą, kurioje jie buvo paskirstyti pro tris, uždėtos dujokaukės, užpakalyje surištos rankos ir palikti 18 valandų. Vienas kalinys pradėjo draskytis, buvo paliestas tų nuodingų medžiagų ir pro burną prasižvėrus kraujui tuojau mirė. Liūdai Odinui laikantis ramiai, jis išliko gyvas. Vėliau jis buvo paleistas. Grįžo į Lietuvą ir dar kiek laiko pagyvenęs, bet jau paraližuotas, praeitais metais mirė.

Pavojinga radiacija

Apgailėstaujant L. Odino tragiką likimą ir gilinantis į jo paliktus parodymus, pasirodė, kad jie yra teisingi, nes patys bolševikai prisipažino, kad jie tokius bandymus yra darę.

Neseniai Austrijos sostinėje — Vienoje buvo suauktas tarptautinis atominės energijos žinovų suvažiavimas, kuriame sovietai atstovai visomis išgalėmis tvirtino, kad atominių sprogmenų kurtuliai žmogui nekeksmingi ir juos žmogus perneša. Savo tvirtinimų pagrindimui jie pranešė, kad buvo atlikti bandymai kasant Kamos - Pečioros upių sujungimo kanalą, net smulkiu paaiškindami, kaip šie tyrimai buvo atlikti. Numatytoje kanalo kasimo vietoje buvo išdėstyti kas 500 pėdų atstumu 15 kilotonų atominiai užtaisai ir po paros atvežti žmonės ir stebėjimai ir palikti ilgesniam laikui. Nustatytam laikui praėjus, pasirodė, kad radiacija buvusi tokia maža, kad ji nepakenkusi žmonių sveikatai, nes žmonės jie radę bevaikštinejančius apie 2.600 pėdų ilgio išmuštą kraterį. Tolimesnių tyrimų nebuvo daryta, nes kanalo parakasmui reikalinga panaudoti stipresni atominiai užtaisai.

Reikia tikėti, kad ir Liūdas Odinas, kaip Sibiro tremtinys šiems bandymams buvo panaudotas, juk sovietai politinius kalinius naudoja kaip pavojingus bandymams.

Kaip išsispręs Kanados vyriausybės algų pakėlimas, paaiškės vėliau. Bet netenka abejoti, kad infliacija padidės.

nus stengiasi visokiais būdais su naikinti.

1945 m. rug. 6 d. ant Japonijos miesto Hirošimos amerikiečiai numetė pirmąją atominę bombą, kurios naikinaamoji galia buvo 20.000 kilotonų arba dinamito. Nuo jos žuvo 282.000 žmonių. O kiek mirė vėliau nuo radiacijos, kas juos besuskaitys.

Paslapty išaiškėja

Kuriem gi galim bolševikams reikėjo šių bandymų? Paslapty išaiškėjo iš pasiūtų įvairių pasaulio agentūrų ir mokslininkų protestų dėl oro taršos ir kitų sumetimų.

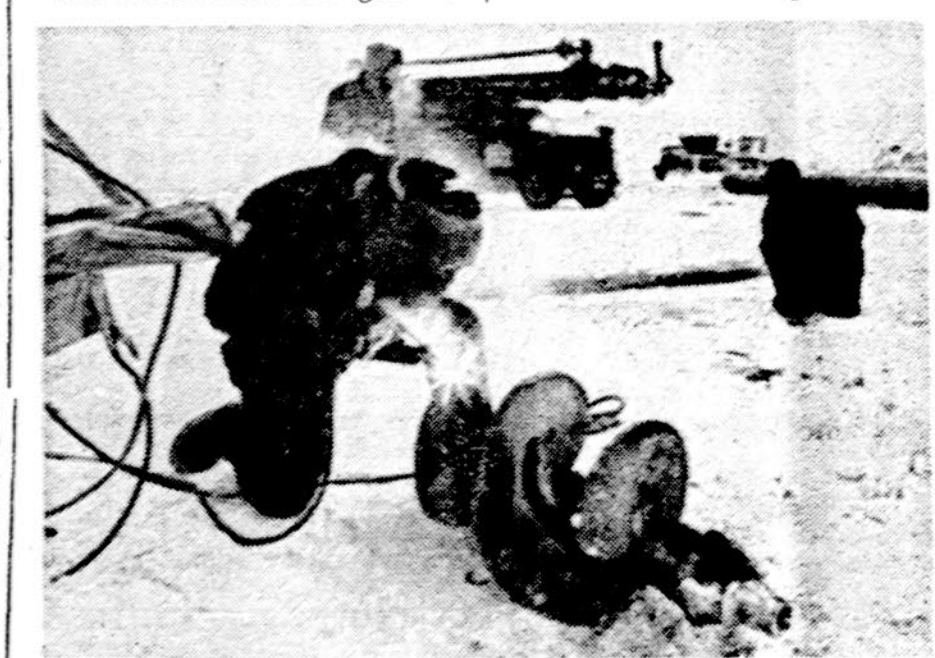
Sovietai užsigėdė sujungti, Kamą su Pešiora kanalu ir šių vandenis panaudoti Kaspijos jūros vandens lygio pakėlimui. Šias dvi upes skiria 70 mylių tarpas, kurio iškasimai jie buvo pradėję naudoti atomine energija, bet pasipylus protestams kasimas sustabdytas.

Kaspijos jūra yra didžiausias sūrus vandens telkinys Sovietų Sąjungoje. Kaspijos jūros yra pagarsėjusios kaviaro produkcija, kuris yra žinomas visame pasaulyje ir ypač rusai mėgsta juo vaišinti įvairius diplomatus, kad lengviau sudarytų apgaulingas sutartis, prie jo nesigali pridėti dar ir vodoros. Kaviaras yra turkiškos kilmės žodis, kurio jie vadino erskėtrų žuvų ikus. Kaviaro paruošimą ir JAV, ypač Aliaskoje.

Kaspijos jūra pavojuje

Paliekant skanumynus diplomatus, grįžkime prie Kaspijos jūros, kuri yra atsidūrusi pavojuje dėl vandens lygio nuolatinio kritimo, kurio milžiniški kiekiai išgaruoja, o be to, Volga tapo nebe taip vandeninga dėl malkų išnaikinimo ir kt., kuri įteka į Kaspijos jūrą. Nurodoma, kad nuo 1930 m. vandens lygis nukrito net 8 pėdom. Pasekmės yra labai skaudžios: rytinis kraštas virto balotomis pelkėmis ir buvę uostai atsidūrė toli sausumoje. Išnyko daug žuvų, o ypač erskėtrų. Kritusio kaviaro gamyba. Kaspijos vandens lygis yra žemiau vandens lygio. Nutarta gelbėti kol dar nevelu, panaudojant net atominę energiją perkasi kasimui, nuleidžiant dalį vandens iš Pečioros per Kamos upę, kuri įteka į Volgą, kad pakeltų vandens lygį Kaspijos jūroje. Pati Pečiora

(Nukelta į 5 pusl.)

Amerika suaktyvino naftos paieškosimo darbą Aliaskoje ir stato 1285 kilometrų ilgio naftotiekį. Čia matome specialistus, remontuojančius naftos gręžimo įrengimus.

NEIŠNAUDOTOS PROGOS

JONAS DEMERECKIS

Lenkų pulkininkas, nebijodamas mūsų, visai laisvai aiškino. Jis, prasidėjęs karui su vokiečiais, buvo mobilizuotas ir buvo paskirtas vieno pulko vadu. Jo pulko sudėtyje buvo daug mažumų iš lenkų okupuotų vietų karių: ukrainiečių, lietuvių, gudų, žydų ir dar kitų. Pulkininkas jautė mažumų kareivių pasyvų pasipriešinimą. "Aš galvodavau sau, sakė pulkininkas, kas bus man su jais atsidūrus fronto linijoje?" Jeigu įvykdavo bent koks susisąjūdas, tai po to jau dingdavo iš pulko keletas ukrainiečių, lietuvių. Buvo pastebėta, kaip tik būrys jų dingdavo, tai dingdavo ir visokių mechanizuotų ginklų dalių bei būdavo rasta sugadintų pabūklų. Tokių sabotažų ir ginklų dingimo, einant karo veiksmams, nebuvo laiko sekti. Vadovybė jau buvo anksčiau pastebėjusi, kad ukrainiečiai, lietuviai, gudai fronte nekovodavo. Jie darydavo taip, kaip jiems geriau išeidavo: pasiduoti belaisvėn ar pabėgti. Tą pasakoję lenkų pulkininkas, internuotas žlugus Lenkijai.

Dabar pažūrėkime, kaip buvo elgiamasi su II-o pasaulinio karo belaisviais. 1945 metų pavasarį, dar II-jam pasauliniam karui nepasibaigus, trumpą laiką teko gyventi Vokietijoje, Regensburge. Gyvenome netoli belaisvių stovyklos. Ten buvo anglų, prancūzų, norvegų ir dar kitų, kurių tautybės mes neišaiškinome. Šie belaisviai nebuvo varomi ir jokių darbų. Jie nebuvo aptverti spygliuotomis tvoromis. Gyveno laisvai. Kai kurie gyveno net privačiai pas vokiečius. Kiti gyveno lėptiuvės dideliose pastatose. Ta lėptiuvė jau neveikė, tai buvo panaudojamos darbininkams patalpos, kur atėję į darbą jie persirengdavo. Mes iš tos lėptiuvės neoficialiai gaudavome malkų, tai visą laiką gerai

viską išsidėmėjome.

Belaisviai, rytą sukilę, paskirtą valandą susirinkdavo prie vartų. Čia ateidavo vyresnysis, bet jau ne vokiečiai. Visus kariškioje rikiuotėje vedavo į miesto pakraštį, kur buvo įrengti visokie gimnastikos įrankiai. Čia belaisviai nustatytą laiką turėdavo gimnastikuotis. Po to jie grįždavo namo. Po pusryčių jie užsiimdavo tuo, kas jiems patikdavo. Kiti belaisviai, visokie specialistai, kiekvieną rytą taip, kaip ir vokiečiai, eidavo prie autobusų linijų ir vykdavo į darbus, kur jie buvo susitarę. Vakare jie vėl grįždavo namo kaip civiliai gyventojai. Vietiniai gyventojai mums pasakė, kad čia esą visi karininkai.

Vokiečiai rusų belaisvių paimdavo ne tūkstančiais, bet dešimtimis tūkstančių. Kai vokiečių — rusų frontas pasistūmė iki Stalingrado, tai vokiečiai rusų belaisvius apgyvendino ir Lietuvos teritorijoje, kur jiems atrodė patogiau. Didelės rusų belaisvių stovyklos buvo įrengtos Kaune, Zaliakalnyje. Iš rusų belaisvių lietuviai patyrė, kad toje Zaliakalnio stovykloje yra suvartyta daug tūkstančių belaisvių. Per Aukštųjų Šančių belaisvių užimtą teritoriją ejo nuo Kauno geležinkelio stoties geras kelias pro Petrašiūnus link Kruonio ir vėliau šakojosi: viena šaka ejo link Kaišiadorių, o kita link Vilniaus. Tuo keliu vietos gyventojai — vilniečiai, alytkiai — susisiekdavo su Kaunu. Tai buvo jau plantas.

Tuo keliu per belaisvių stovyklas man teko 1943 m. rudenį važiuoti arkliais į Kauną ir atgal du kartus. Vaziuodamas žingsniu, gerai stebėdavau SSSR belaisvių padėtį ir jų judėjimą stovykloje, kiek tik galėjau užmatyti. Neišdėsiu man iš atminties tie žiaurūs vaizdai, kuriuos mačiau, kaip nekalti žmonės žūsta nuo bado, šalčio ir parazitų.

Kartą važiuavau į Kauną. Pasitaikė laikas, kai belaisvius iš visokių darbų varė į jų būstines pietums. Jų keliu nevarė, bet kelio pakraščiais. Visi jau jie vos pajėjo, o dauguma du vis vedė trečią. Tas trečias dar buvo gyvas, bet jau pats stovyklon pietų negalėjo pa-

reiti, jeigu jo kas iš draugų nebūtų vedęs. Kiti gulėjo kelio grioviuose jau be mažų gyvybės žymių. Užpakalyje važiuojo tam tikras vežimas, ir kurį krovė tuos gulintuosius grioviuose. Kur juos vežė, mes nematėme, bet jau atrodė, kad ne į jų buvusias patalpas. Įvažiuojant į tą kelią buvo vokiečių įtaisyta lenta su užrašu, kad belaisvius šelpti griežtai draudžiama.

Teko pasikalbėti su gyventojais, kurie buvo aplink belaisvių stovyklas. Jie pasakojo, kad belaisviai mirė nuo bado, kai rudenį nuo medžių krintą lapai.

1944 m. sausio pradžioje teko važiuoti geležinkelio į Vilnių. Traukinys į miestą ejo jau gal apie 10 val. dienos. Tą dieną šaltis galėjo būti apie 25 - 28 laipsnius Celsijaus. Traukinio vagonų langai buvo apšalę. Keleiviai prasipūsdavo langų kampučius ir stebėdavo. Traukinys nepriešės stoties sustojo. Keleiviai išlipę ejo pėsti į stotį. Dešinėje bėgį žmonės pastebėjo sukratą apie du metrus aukščio ilgą eilę niekad savo gyvenime nematytų daiktų. Arčiau priejūs, išryškėjo, kad tai buvo sukrauti sovietų karo belaisvių lavonai. Visi nuogi. Sudėti buvo viena eile į vieną pusę galvomis, o kita eile — į kitą pusę. Kai kurie keliai priejo visai arti prie sušalusio lavono. Keleiviai nežino kas sau į miestą, bet visi ejo į Vilniaus stotį — manė, kad vis dėlto stotyje ką nors apie tuos sukrautus lavonus sužinos.

Susėdome prie stalų, užsisakėme arbatos ir užsisėmėme kalbą apie matytus lavonus. Vienas arbatos padavėjas viską aiškiai išdėstė: vokiečiai nuo Stalingrado vežė rusų belaisvius atidarytuose vagonuose. Temperatūra buvo apie 30 laipsnių šalčio Celsijaus. Kai traukinys sustojo Vilniuje, tai vokiečiai pastebėjo, kad visi belaisviai negyvi. Buvo sušalę. Lavonų vežti nebuvo prasmės, tad jų vadovybės patvarkymu, jie buvo prie Vilniaus stoties iškrauti ant žemės. Sušalusius iškrovė iš vagonų kiti SSSR belaisviai. Krovėjai visus nurengė. Rūbus pasiėmė sau, manydami, kad anieks daugiau rūbai nebus reikalingi.

(Bus daugiau)

Ciurlionio ansamblio vadovai Mikulskiai po koncerto apdovanojami gėlėmis. Nuotr. V. Bacevičius

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Mass.

AUKSINIS JUBILIEJUS

Gegužės 25 d., sekmadienį, Aušros vartų parapija švenčia Aukstinį jubiliejų. 11 val. ryto šv. Mišias koncelebruoja vysk. T. Harrington, klebonas kun. A. Volungis, kun. J. Bakanas ir šv. Vincento ligoninės kapelionas kun. Daniel. Gieda parapijos choras, vadovaujamas M. Svikaletės. Pamokslą lietuvių ir anglų kalbomis skitys kun. J. Bakanas. 1 val. p.p. Maironio Parke — Banketas kuriame dalyvaus abudu vyskupai, kiti dvasiškiai, svečiai ir parapičiai. Bus ir meninė dalis. Šios parapijos organizatorius buvo Juozas Glavickas.

Aušros Vartų parapija buvo įsteigta 1925 m. gegužės mėnesį. Pirmuoju klebonu buvo paskirtas kun. Julius Čaplikas, 1929 m. vasario 7 d. jam mirus, klebonu paskirtas kun. Konstantinas A. Vasy. Naujasis klebonas rado bažnyčios sienas pastatytas ir rūsyje įrengta laikinai pamaldoms vieta. Skola siekė 112,500 dol.

1929 m. pradėjo statyti naują kleboniją ir ją baigė 1930 m. birželio 30 d. Klebonija su visu įrengimu kainavo 48,651 dol. Parapijos skola pasiekė \$150,000. 1930 m. prasidėjo Amerikoje depresija. Kartu su ja prasidėjo sunkūs, su didele paskola Aušros Vartų parapijos gyvenimo metai. Kun. dr. J. Navickas, MIC, spau doje taip apibūdino tų laikų padėtį. "Parapijos skolos baidė ne vieną ir kėlė siaubą kunigų tarpe. Naujam klebonui nebuvo laiko aimanuoti, reikėjo imtis darbo. Pavojus buvo dėl to, kad sunkūs laikai, depresija spaudė žmones, kurie beviltiškai skolomis apsunkinti žiūrėjo į ateitį. Reikėjo didelio ryžtingumo ir ištvermės, kad žmonių nuotaiką pakeltų ir tikslą pasiektų. Kun. K. Vasiui geriausiai pasisekė: Nedidindamas parapijos skolos, jis pajėgė įruošti puikiausią bažnyčią".

1936 m. rudenį pradėjo bažnyčios užbaigimo darbus. Naujosios bažnyčios pažventinimas ir altoriaus konsekracija įvyko 1937 m. kovo 7 d.

Bažnyčios užbaigimas dėl depresijos nupuliusių kainų kainavo 44,046 dol.

Dabar prasidėjo naujas parapijos istorijos lapas: skolių mokėjimas ir nuosavybės tvarkymas. Prie bažnyčios išvestos gražios gatvės. Pati bažnyčios nuosavybė išgrąžinta, apsidinta medeliais, išvesta visur takai ir aptverta tvora. Visi pagerinimai buvo daromi grynais pinigais ir kas metai mažinama skola. 1948 ir 1949 m. atnaujinta ir padidinta klebonija. Kainavo 22,672 dol. 1949 m. rengiantis prie parapijos sidabrinio jubiliejaus, bažnyčia ir salė išdekoruotos viduje ir atnaujintos iš lauko. Parapija Sidabrinį jubiliejų šventė 1950 m. gegužės 21 d.

1950 m. klebonas pradėjo statyti gyvenamą namą seselėms, kuris su įrengimu kainavo 36,740 dol. Naujame vienuolyne gyveno daugelį metų Jėzaus Nukryžiuotojo seselės, tvarkė bažny-

čią ir rūpinosi parapijos vaikučių auklėjimu. 1953 m. baigta išmokyti visa parapijos skola.

1954 m. pradėti su 2,327 dol. parapijos išde.

Kada kun. A. Vasy atėjo į Aušros Vartų parapiją, sunkiai darbavosi. Jo darba nuosirdžiai įvertino jo vyskupai Thomas D. Beaven ir Thomas M. O'Leary.

1954 m. vasario 1 d. Worcesterio vyskupas Jonas J. Wright pranešė, kad klebonas kun. K. A. Vasy už nuopelnus Bažnyčiai popiežiaus Pijaus XII yra paskirtas jo šventenybės prelatu.

Šiuo laiku prel. K. A. Vasy gyvena pas Nek. Marijos Prasidėjimo seselės, Matulaičio seselių namuose Putnam, Conn.

Aušros Vartų parapijos klebonu yra kun. A. Volungis. Iš šios parapijos kun. K. A. Vasio klebonavimo metais ir kunigus išėjo kun. M. Tamulevičius (mirus), kun. J. Jankauskas (mirus), kun. A. Volungis dabartinis klebonas, kun. A. Yankauskas ir keturios vienuolės seselės.

Kun. A. Yankauskas yra buvęs kun. J. Jankauskas administracijos. Taip pat ir kun. J. Bakanas — buvo administratoriu. Dar ir daugiau yra kitų kunigų dirbusių šioje parapijoje. Ilgalaikis kun. klebonas kun. Vasio asistentas yra buvęs a.a. kun. J. Jankauskas. Iš Anglijos atvykęs kun. J. Steponaitis keliolika metų taip pat darbavosi šioje parapijoje.

Tenka palinkėti Viešpaties palaimos ir gyvųjų ilgus metus Aušros Vartų parapijai, o jos klebonui kun. A. Volungiui geriausios sveikatos ir ištvermės.

J.M.

Putnam, Conn.

DIDELI ĮVYKIAI PUTNAME

Putname, Conn., balandžio 1 d. įvyko gausus seserų kongregacijos rėmėjų ir Lietuvių Bendruomenės posėdis, svarbiausias, Lietuvių susitarimo šventės reikalais.

Bet tuo pačiu metu buvo pasitarta ir kitais reikalais — apie įvykius, kurie šią vasarą bus seserų vienuolyno sodyboje.

Pirmas daiktas — Egltutės metinė, jau daug metų tradicinė, vaikų diena, birželio 1 d. Iš įvairių kolonijų atvyksta Egltutės skaitytojai į savo žurnalo tėviškę. Patys vaikai dalyvauja programoje, o kai kurios lituanistinės mokyklos paruošia vaidinimų, inscenizacijų ir p. didesniu mastu. Pasidžiaugti lietuviškuoju jaunimu atvyksta nemažai ir tėvų, mokytojų ir šiaip susidomėjusių visuomenė.

Didžiausias įvykis šią vasarą Putname bus Lietuvių susitarimo šventė liepos 27 d. Rūpinimui aptarta šventės rengimo, visokio pasiruošimo ir programos reikalai.

Kasmet įvykstančioje šventėje labai gražiai pasirodo seserų vadovaujamos stovyklos mergaitės su gera tautinių šokių, žaidimų, deklamacijų, dainų ir kt.

programa. Tokia programa bus ir liepos 27 d.

Bet ypatingas reikšmės tai tas, kad šventėje dalyvauti pažadėjo kard. Humberto Madeiros, Bostono arkivyskupas. Šis Bažnyčios dignitorius yra lietuvių draugas. Jis pats kilęs iš Portugalijos Azoros, paaugliu būdamas imigravęs į JAV, išėjęs visus naujo imigranto sunkumus, kaip sakoma, užsidirbęs duoną sluodamas grindis (ir tai faktas, kad ir jaunas Madeiros taip pradėjo), išsimokslino, uolaus dvasininko keliu iškilo Bažnyčios hierarchijoje; visada rūpinęsis tais, kurie ne tokie laimingi šioje žemiškoje kelonėje, liko toks pat nuosirdus jiems ir tapęs Bažnyčios princu.

Sutikęs lietuvių šventėje dalyvauti, kardinolas pabrėžė, kad pamaldos būtų lietuviška, kad giedama būtų lietuvių giesmės ir kad viskas vyktų, kaip lietuvių daroma. Jis, nemokėdamas lietuvių kalbos, pamokslą turėjęs sakyti kita (anglų) kalba.

Kardinolas yra gerai susipažinęs su lietuvių rūpesčiais, su okupuotoje Lietuvoje komunistų persekiojamos bažnyčios sunkia padėtimi.

Seserys uoliai ruošiasi didžiajai šventei ir rūpinasi, kad išvys mus šventės dalyvis galėtų, kaip jis mėgsta, susitikti su kuo daugiausia lietuvių ir su jais pabendrauti.

Kongregacijos rėmėjų atstovai iš įvairių Atlanto pakraščio lietuvių kolonijų ir mūsų bendruomenės veikėjai parsiėkė norą gerai prisidėti, kad Lietuvių Susitarimo šventė būtų didelė visų diena.

Šventės metu ten dar bus dailininkų Marijonų ir dail. Kaupo kūrinių paroda. Be to, šventės dalyviai pasigėrė galės ir dail. Galdiko kūriniams, aplankyti prel. Juro ALKos muziejų, nuvykti į Ark. Matulaičio senelių globos namus, pasigrožėti gražia seserų sodybos aplinka ir susitikti lietuvių iš įvairių vietovių. Žinoma, bus ir tradiciniai vaišių stalai, užkandžiai ir t. t.

Atlanto pakraščio lietuvių liepos 27 d. suvažiuoja į Putnamą.

A. S.

DOVANOS

IŠ "DRAUGO"

Dovanų rinkinys "Draugo" administracijoje kas savaitę didėja. Dabar galima gauti dovanų giminėms ir pažįstamiems visokioms progoms.

J. Budrys atvežė gražią papuoštą lietuvišką lėlių, J. Vagirda ir L. Montimas atsiuntė rankdarbių, Z. Dapkienė paliko rinkinį keramikos darbų.

Atvykite į "Draugą", 4545 W. 63 St. Chicago, Ill. 60629.

ARBET FURNITURE

2442 West 47th St., Chicago, Ill. — FR 6-1100

PILNAS APSTATYMAS BALDAIS

Visų plačiai reklamuojamų firmų — STEREO — SPALVOTA TV

BALDAI — APPLIANS — KILIMAI

Krautuvė atdara:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 9:30 val. vakaro.

Antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 6:00 val. vakaro.

AUGUSTAS BELAUSKAS, Vėdėjas

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252

RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ

SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

SU GAUSIA SEIMA

KLEBONIA

Belgijoje. Binkomo parapijoje apjungiančioje 1200 parapičius, vedęs diakonas Jozef Willems, 40 metų amžiaus, oficialiai paskirtas tikru sielos ganytoju. Jo paskyrimas "parapijos atstovautoju" (neišdrįso dar jam skirti "klebono" titulo) įvyko parapijai prašant ir vyskupams davus savo palaiminimą.

Tokių būdu Binkomo parapija Belgijoje, o gal ir visoje Romos katalikų bažnyčioje Europoje, pirmoji turi vedusį kleboną.

Neilgai trukus, kai tik bus užbaigtas klebonijos remontas, diakonas Jozef Willems su žmona, savo penkiais vaikais ir dešimt augintinių persikels gyventi į Binkomo parapijos kleboniją. J. Willems yra Wilselės plieno fabriko tarnautojas. Savo tarnybos fabrike jis nemano apsieiti, nes vien iš parapijos alie jis negali išlaikyti savo gausios šeimos iš penkiolikos vaikų.

J. Willems yra vienas iš pirmųjų vedusių diakonų, kurie prieš penkis metus Mechelen vyskupijoje buvo pašventinti. Jis jau pusantrus metus yra Binkomo diakono pareigose ir dabar, senajam klebonui išvykus kitur, eina parapijos klebono pareigas, išskyrus Euchristijos daininimą ir išpažinčių klausymą.

Parapičiai savo nauju ganytoju yra labai patenkinti. J. Willems tikisi, kad jis bus pašventintas į kunigus, bet tai priklausys nuo Sinodo.

A. T.

— Geras juokas ir ilgas miegas — geriausias vaistas, užrašyta gydytojo knygoje.

Radijo Programa

Seniausią Lietuvių Radijo Programą Naujojoje Anglijoje iš stoties WLYN 1360 banga veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūnės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalus kreipkitės į: Baltic Radio — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6468. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

A. S.

WINDERS MEDICAL ARTS.

3213 W. 63rd Street

Tel. WA 5-4787

DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

Mes patefonuosisim jūsų gydytojui

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuom. 4 kamb. butas 3-me aukšte iš priekio. 2 gariniai pečiai apšild. Suaukusiemis. Jokių gyvulių. Bridgeporte, arti bažn. 376-3951

Išnuom. gražus 5 kamb. butas 1-me aukšte. 63 ir California. Paigėdaujami suaugę. Teirautis tel. 476-6712

MISCELANEOUS

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plamame ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

Ivairių prekių pasirinkimas, montavimas, saldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3233 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2757; 254-5520
V. Valantinas

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos Radijo Stereo ir oro vėsintuvai Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
7346 W. 69th St. — Tel. 776-1496

SUBURBAN TUCKPOINTING REMONTUOJAME MŪRĄ
NEMOKAMAI APSKAIČIUOJAME Skambinti 776-0398
HARRY ZILINSKI, savininkas

HEATING CONTRACTOR
Išrengti namus ir užmiestį naujus ir perstatyti senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave. Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

NAMŲ APSILDYMAS
Taisau senus ir įdėnu naujus pečius, Pajūrio šilumą, taip pat alyvinius perdurus dėl dujų. Įdėnu vandens šiluminius krepitus
A. BANYNS — 447-8806

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gery prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, saldytuvai, televizijos, doleriniai sertifikatai, maistas, skėriai
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
TELEF. — WA 5-2757.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. tel. 927-5984

JUOZAS BEINARAUSKAS Auto mechanikas
Greitai ir sąžiningai taisau automobilius. Skambinti po 6 val. vak.
TELEF. — 254-2264

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave. 778-2233

BUD'S REALTY NAMŲ PIRKIMAS BEI PARDAVIMAS
Butų Nuomavimas
BALYS BUDAITIS
4369 So. Archer Avenue
Tel. — 254-5551

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. — FBoulter 6-1882

SKELBKITE "DRAUGO".

MISCELANEOUS

FIGHT INFLATION
What Costed \$100.00 in 1967 Cost \$157.00 Today! True! That's 57% More in 8 years.
For a Permanent Solution
CALL 756-3633
9 a.m. to 9 p.m. — Bob
If You Care About Your Future.

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

MOVING
GERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TELEF. — WA 5-8063

CEMENTO IR MŪRO KONTRAKTORIUS
Atliekame naujus ir senus cemento ir mūro darbus. Pamatus, šiluminius, cementinius laiptus, perimurame kaminius, užmūriname arba įmūriname langus, permūriname laiptų šonus.
Turime leidimus daryti miesto šiluminius.
K. CESNAUSKAS CONSTRUCTION
Tel. — HE 6-2812
Skambinti po 3 val. popiet

REAL ESTATE
Apyl. 85-os ir Pulaski savininkas parduoda 5½ kamb. mūr. namą, 3 mieg. ir gimnastikos salę, 2 miegamųjų butus rūsy. 2 maš. garažas. Daug priedų. \$11,000. Skambinti 585-6609

DABAR GERIAUSIAS LAIKAS PIRKTI
2½ akro kampas tinka bet kokiui bizniui \$12,000.00.
2 sklypai ant kalno žuolyne po \$10,000.00.
\$4,500.00 už akra dirbamos arba miško, labai gera vieta.
2-jų butų mieste \$400.00 pajamų į mėnesį \$33,000.00.
3 mūro namai po 4 butus, 8 metų po \$65,000.00.

ABROMAITIS R. E.
1005 Porter Street
LEWISTON, ILLINOIS
312-257-6675

COMMERCIAL BUILDERS AND COMPANY
General Contractors
Atliekami statybos ir įvairūs namų pataisymo darbai.
TEL. — 847-7564
Saukite po 6-tos val. vakaro

Namai-vienybė ir ateitis
1½ aukšto namas, 2 butai: vienas dalinai nebaigtas. Už Marquette Pk. arti Pulaski. 50 p. sklypas. \$22,500. Pukius 5 kamb. 15 metų mūras. Arti mūsų ofiso. \$24,800.
3 butų puošnus mūras ir 3 auto mūr. garažas. Naujas gazu šildymas Geriausia vieta Marquette Pk. \$40,700.
2 aukšto mūras, pulkūs 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. sausum beimėntė. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mūsų. \$26,500.
Platus ir pigus lotas su garažu. Arti Maria High School. Už Marquette Pk. 7 kamb. mūro rezidencija. Pušim iškaltas beimėntas, 2 auto garažas. Elektrinės durys. Arti parko. \$28,000.
Pukius mūras, 3 butai ir maisto krautuvė su inventoriu. Šalia tūšias lotas, 2 auto mūrinis garažas. Brighton Pk. Šeimos nelaimė verčia parduoti viską už \$26,750.
3 butų modernus 20 metų mūras. Gazu šildymas. Garažas. Prie vienuolyno. \$37,500.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200
Mūr. bungalovs, 43 p. sklypas, central. šildymas. Whipple ir 63-oja. Nebrangus.
2 butai po 4½ kamb. 17 metų. 30 p. sklypas. Central. šildymas. Kiekv. butui atskirai. Tik \$43,000.
Mūr. 4 butai — 2 po 4 kamb. 2 po 3 kamb. ir 3 kamb. sklypas. 2 auto garažas. Central. šildymas. Geros pajamos. Gera vieta gyventi.
10 butų mūr. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kamb.

SIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St.
436-7878

Remkite tuos bižnierių, kurie skelbia diena "Drauge".

HELP WANTED — VYRAI

MASTER MACHINIST
Familiar with all types of equipment.
Attractive starting rate, full benefit package.
Interested applicant contact
MR. SOLEK, 927-4570

INOLEX
Meat By-Products Division
4221 S. Western Blvd., Chicago, Ill.
An Equal Opportunity Employer M/F

HELP WANTED MOTERYS
Lincolnwood Company
has opening for
EXECUTIVE SECRETARY
\$170 - \$185 WK.
Minimum 1 yr. experience.
Includes profit sharing plan & free medical & dental plan.
By appointment only.
Call BOB WOOD 267-5900
R & R ASSOCIATES
3525 W. Peterson, Chicago
A Licensed Employment Agency

COOKS WANTED
Experienced if possible. Excellent fringe benefits. Hrs. 3 p.m.-11 p.m.
BRIDGET'S RESTAURANT
Touhy and Mannheim Rds.
Des Plaines, Ill. Tel. 296-8866

DEPENDABLE WOMAN NEEDED
5 day week. Co. 4 small children. General housework. For doctor's family in Glenview, Ill. Salary open. Own transportation preferred. English necessary.
WRITE c/o AF BOX 1016
225 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO, ILLINOIS 60606

PARDAVIMUI!
CHIPS! CHIPS! CHIPS!
Ar ruošiatės piknikui ar kitai pramogai? Ar jums reikalingi "chips" bilietai, kurių negausite? Mes turime pagamine bilietų iki 1000. 1 knygutė (3x10") turi 50 puslapių, 1 puslapis 30 bilietų. 1500 gabalų po 10 c. bilietai tik 1 dol. Minimum užsakymas 10 knygutė \$10.00, plus \$1.20 už paštą, persiuntimą ir taksus už kiekv. 10 knygutę. Susisiekite su užsakytoju šiuo adr.: Pavo Ind. and Sales, P. O. Box 71, Brookfield, Ill. 60513, tel. 485-7896. Užsisakykite dabar, kol jų turime pakankamai.

ISIGYKITE DABAR
Maža lietuviška dovana
Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai išskabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukas, kad Lietuvos vėliava plevėsotų Jūsų namuose.
Tokių vėliavos kainuoja po \$1.50, (reikia pridėti 8 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznierių plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines kortelės.
Kreipkitės į "Draugą" spaustuve visais panašiais reikalais. Būsime patenkinti kiekvieną kartą.

REAL ESTATE
Apyl. 71-os ir California parduodamas 2-jų butų medinis namas apkaltais baltu aluminium. Skambinti po 2 val. popiet. Tel. 778-5794

77th & KEDZIE AVE.
Two 12-flat and one 9-flat de luxe buildings.
Financing available.
CALL OWEN — HE 6-2444

M. A. SIMKUS
REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4229 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINTŲ ĮKVIETIMAI, pildomi PILIETYS PRASŲMAI ir kitoki blaizai.

Darius Girėno lit. m-los II sk. mokiniai su mokytoja Gailute Valiulienė.

Nuotr. Algirdo Grigačio

APDŪMOJIMAI ŽVELGIANT Į MŪSŲ GYVYBĖS RŪMUS

Aplink didįjį Chicago ir apylinkių lietuvių židinį — Jaunimo centrą, prieš porą metų smarkiai ūgtelėjusi į plotį ir aukštį, sužaliavo medžiai, plačiai prasiškleidė žolė, prie tako paminklo link žydi tulpės ir gieda pavasario paukščiai. Šeštadieniais ir sekmadieniais jaunos gyvybės garsai sklinda per atdarus mokyklų, sueigų ir repetitijų kambarių langus, o vakarais koncertai ir baliai kuone kiekvieną savaitę nusibiauja sutemų rimti. Dar kelios savaitės ir toji gyvybė, tas smagus bei gyvas triukšmas kelioms savaitėms nutilis ir Jaunimo centrą lydės ramybė, atskambant aplink esančių įmonių darbo pulsui.

Jau antras sezonas baigiasi, kai gausūs Jaunimo centro bei jėzuitų kolyčios lankytojai džiaugiasi puošnia ir patogia kavinė sekmadienį priešpiečių valandomis, o penktadienį vakarais — kultūrinėmis vakaronėmis, kurių jau buvo bene 60. Kaip žinia, kavinėje greit skambės ir stereo muzika, įrengta p. Pemkienės pastangomis. Taip pat rimtai planuojama, kad dar net ir šią vasarą gali būti atšaldyta ir didžioji salė. Jei šiemet to nespės padaryti, tai kitais metais tikrai bus padaryta. Ir visa daroma miegų lietuvių patogumui, nes jie savo aukomis rūmus pastatė ir turėtų padėti juos išlaikyti. Tai šviesioji medalo pusė.

Išsikalbėjus su Jaunimo centro direktorium kun. Alg. Kežu, su jo pavaduotoju kun. V. Gutausku ir prievaidza Antanu Vaičiūnu, nešanti gal didžiausią

šią pareigą krūvį ant savo pečių, pamatai ir kitą medalo pusę, kuri atrodo daug tamsesnė už šviesiąją. Prisimenam, kad Jaunimo centrą, iki 1973 m. rudens buvusį žymiai mažesnę, vienas po kito administravo keturi direktoriai: kun. J. Kubilius, kun. J. Raibūzis, kun. J. Borevičius ir kun. G. Kijauskas. Kai tik atsirado proga, jie atitrūko iš tų sunkių ir sveikata naikiniančių pareigų. Dabartinis direktorius kun. Alg. Kežys dažnai pabrėžia, kad jei ne kun. V. Gutausko ir ypatingai A. Vaičiūno talka, jis tikrai nepajėgų į Jaunimo centro administruoti.

Viso to vargo pagrindinis punktas tame, kad Jaunimo centro direktorius retai gali padariai pailsėti taip, kaip pailsi kiekvienas mirtingasis pilietis. Antra — ypač paskutinių dviejų metų bėgyje ji spaudžia dideli finansiniai rūpesčiai. Vien ūjų ir elektros sąskaitos per mėnesį ar du kiekviena jų persoka 1.000 dol. Ne kartą po balį ar kurių jaunimo subėgimų prievaidza randa išlaužtus durų rėmus, nes jaunimas bandė virš durų esančią geležį panaudoti turnikui, randa kavinėje išpauktą kilimo gabalą, klasėje randa taukuotus stalus, nes šeimninės, ruošdamos balių, mėsa susinėšė į klasę, ant staliukų ją pliaustė, staliukus paliko rieba-luotus, nors po kelių valandų mokiniai turės rinktis į tas klases mokyti lituanistikos.

Tokiais atvejais, žinoma, galima 3-4 val. ryto, baliui pasibaigus, prisišaukti valytoją. Bet retas žmogus tada nori keltis, o jeigu jau ir keltasi, tai papraso ir tinkamo atlyginimo.

Tuo tarpu kavinėje, kur lankytojų patogumui servuojama kava ir pyragaičiai atėjusi poniautė su nepasitenkinimu nustemba, kodėl už puodelį kavos imama net 25 centai? Ji nepagalvoja, kiek kavinės išlaikymas kainuoja ir kokius nuostolius jis neša. Žinau, kad prievaidza A. Vaičiūnis šiais metais iš savo kišenės yra pridėjęs per penkiasdešimt dolerių. Tas pats su didžiosios salės ir kavinės nuoma: reta organizacija užmoka tiek, kiek buvo sutarta. Dauguma jų stengiasi nusiderėti, o yra nemaža atsitikimų, kad ypač kavinė buvo pasinaudota, pažadėta užmokėti tam tikrą simbolinę sumą nors už šviesas ir šilumą, bet vėliau tie žmonės visai nepasidero.

Čia ir yra tragedija, sudaranti pačius didžiuosius rūpesčius Jaunimo centro egzistencijai: tai nuolatinis derėjimasis ir net neatsilyginimas. Savo laiku penktadienį kultūrinės vakaronės kun. A. Kežys bandydavo padėti aukų lapą, tikėdamas, kad kultūringieji vakaronių lankytojai gal sumės po dolerį nors

VALSTYBINĖ PPARAMA TAUTINĖMS MAŽUMOMS

Etninių mažumų kultūrinių ir mokslinių vertybių studijų programai JAV Kongresas 1975 metais (Ethnic Heritage Studies, FY 1975, Title IX) yra paskyręs 1.800.000 dol. paramą. Fondas bus paskirstomas prieš birželio 30, —75 m. projektams, kurie privalės būti įvykdyti tarp liepos 1, 1975 ir birželio 30, 1976. Numatoma remti apie 45 projektus, po 40 — 50.000 dol. kiekvieną.

Projektai minėtai paramai buvo priimami iki š.m. kovo 21 d. Visa šia programa ir paramos paskirstymu pavesta rūpintis Dept. of Health, Education, and Welfare.

Bal. 2—6 d.d. Washington D.C. iš 38 rinkinių atstovų, reprezentavusių 23 tautybes, buvo sudarytos 8 komisijos, kurios perskaitysios 600 paduotų projektų, juos svarstė, vertino ir padarė pirmąją 80 projektų atranką. Paskutinę apie 45 proj. atranką iš šių 80 rekomenduotų padarys pats H.E.W. dept. Štabas ir praneš rezultatus apie birž. 15, 1975.

Pagal Worcesterio Clark U-to prof. Richard Ford rekomendaciją dalyvauti projektų vertinimo komisijose buvo pakviestas ir vie nas lietuvis, būtent, LSS Brolijos Vyriausias skautininkas Petras Molis.

Po pirmosios projektų atrankos tolimesnei eigai komisijos pristatė keletą ir lietuviškų projektų, būtent:

Kent universiteto projektas liečias Grandinėlės ansambli, dr. Jurgio Gimbuto paruoštas projektas liet. enciklopedijos anglų kalba išleidimo reikalu, Amerikos Liet. Tarybos projektas apie lietuvių kultūrinės ir mokslinės vertybes, Chicago's u-to bendras projektas, liečiantis 4 tautybes, ir panašus projektas iš Worcesterio Miniakausko, Molio ir kt. pastangomis, Clark u-to prof. R. Fordui vadovaujant.

Autoriai, gavę valstybinę paramą, užsives. Bet kai užgirdo labai priešingus balsus, to nebedaro. Nors naujasis Jaunimo centro priestatas tetarnauja tik kultūriniais ir lituanistiniais reikalais, bet susidaro įspūdis, kad ir dalis šviesiosios mūsų visuomenės galvoja, jog Jaunimo centrą išlaiko kažkokie paslaptingi aitvarai.

Mažiausia pretenzijų reiškia, pasinaudoję patalpas tvarkinčiausiai palieka ir už jas geriausiai atsilygina tie, kurie stambiausiomis aukomis prisidėjo prie Jaunimo centro statybos. Čia Jaunimo centro vadovybė su pagarba prisimena lietuvių gydytojus ir kitus, kurie puikiai supranta Jaunimo centro rūpesčius. Jų pavyzdžiu turi pasiekti ir kiti, nes Jaunimo centras yra visų lietuvių rūmai ir jų egzistencija bei išlaikymas visiems turėtų rūpėti. Ir šie žodžiai parašyti ne ką kaltinti, bet atverti tikrąją padėties laisvoje, jokių varžtų nevaržomoje lietuvių spaudoje.

VI. Rmjs

ramią, priimtuosius projektus privalės vykdyti pagal atstovaujamų org-jų valdybų pritarimą ir rekomendacijas. Projektų lygis maždaug turės atitikti pradinių, vidurinių ir aukštesniųjų mokyklų reikalavimus. Proj. temos ir paaiškinimai buvo pristatyti griežtai prisilaikant Dept. of Health, Education, and Welfare nustatytų taisyklių.

Taigi birželio 15 paaškęs gultinės atrankos rezultatai, nulemė paduotų lietuviškų projektų likimą.

A. Gudaitis

PASLAPTINGI JŪROS VANDENS GARSAI

Mokslininkų nustatyta, kad vandenynuose yra vandens sluoksniai, kuriuose garsai išsi-sklaido. Tačiau tokie sluoksniai

šio! yra mokslo mįslė. Kol kas tik žinoma, kad jie atspindi sklindančias iš paviršiaus garso ir ultragarso bangas ir sudaro klaidingą dugno artumo įspūdį. Įvairiuose vandenynuose tokie sluoksniai randami įvairiuose gyliuose.

Kai kurie tyrinėtojai sako, kad sluoksnio gylys priklauso nuo paros meto: naktį jis pasikelia aukščiau, o auštant nusileidžia ir kažkur "pasislepia". 400-800 m vandens gelmėse. Daugelis mokslininkų tyrinėjo šią problemą. Iš pradžių jie manė, kad tokį sluoksnį sudaro plaktoniniai organizmai, tačiau stebėjimai šios hipotezės nepatvirtino. Dabar žinoma tik tai, kad šie sluoksniai priklauso nuo daugelio priežasčių.

jm

A. + A. ONAI AGLINSKIENEI

mirus,

dkrėi Eglei ir visai šeimai reiškiau gilų užuojautą.

Laima Pupelytė

A. + A. MARY LEASKIS

JANKAUSKAITE

Gyveno Chicago, Illinois. Marquette Parko apyl. Mirė geg. 10 d. 1975, 8:30 val. vak., sulaukus senatvės. Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliam nuliūdime 3 dukters: Frances Hill, žentas Arden, Ann Prunkle, žentas John ir Bernice Hattemer, žentas Howard, 8 anūkai ir 3 proanūkai, sesuo Anna Phillips, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a. a. John ir motina mirusių a. a. Stanley ir Mary, sesuo mirusio a. a. John Jankausko. Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street.

Laidotuvės įvyks treč., geg. 14 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukters, žentai, anūkai ir proanūkai.

Laid. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 927-1741

A. + A. KONSTANCIJA GAVENIENĖ

VABALAITĖ

Gyveno 7133 S. Francisco Avenue, Chicago, Illinois. Mirė geg. 11 d. 1975, 8:30 val. ryto, sulaukus senatvės.

Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskr. Kybartų valsč., Daugėlaičių kaime. Amerikoje išgyveno 26 m.

Pasiliko dideliam nuliūdime duktė Birutė Šileikienė-Gavenaitė, anūkas Ramanas su žmona Virginija, 2 proanūkai Lydia ir Raimundas, sesuo Elena Puniškienė, sesers dukros Onutė Rimkevičienė su šeima, Janina Rudėnaitė su šeima, ir Onutė Brizgienė su šeima ir kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Priklausė Lietuvos Dukterų Draugijai.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz kopl., 2424 W. 69 Street.

Laidotuvės įvyks treč., geg. 14 d. iš kopl. 10:30 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Prašome nesijusti gilių.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Duktė, anūkas, proanūkai, sesuo, sesers dukros ir kiti giminės.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213

PADĖKA

A. + A. JONAS BERŽINSKAS

Po sunkios ir ilgos ligos mirė šiais metais balandžio mėnesio 5 dieną.

Sio skausmo ir liūdesio dienomis patyrėme daug meilės ir paguodos iš artimųjų, draugų ir pažįstamų.

Giliausia mūsų padėka visiems, kurie lankė ligonį, stiprino jį moraliai, guodė asmeniškai, telefonais, gėlėmis ir dovanomis.

Mūsų ypatingą padėką dr. J. Ycui, kuris, nesigailėdamas laiko, padėjo sunkioje ligoje.

Nuoširdžiai dėkojame gerb. kunigams už dvasinį patarnavimą. Klebonui kun. P. Azubaliui ir kun. J. Staškevičiui už rožinį Turner ir Porter laidotuvių namuose. Taip pat klebonui P. Azubaliui ir kun. Eugenijui Jurguičiui OFM už atlaikytas gedulingas pamaldas Prisikėlimo šventovėje ir palydėjimą į amžiną poilsio vietą.

Visiems skaitlingai dalyvavusiems lietuvių metu, užprašiusiems šv. Mišias, už gausias gėles, užuojautos korteles, užuojautos per laikraščius Kanadoje ir Jungtinės Amerikos Valstybėse, per lietuvių radio valandėlę. Taip pat visiems dalyvavusiems ir prisidėjusiems prie pietų — nuoširdžiausias acii.

Nuliūdę: Žmona Stasė,

Broliai — Juozas ir Pranas
Seserys — Stasė ir Marytė

DRAUGAS, antradienis, 1975 m. gegužės mėn. 13 d.

5

MARIJA SIRUTYTĖ

Gimusi 1906 m. gegužės mėn. 20 d. Lietuvoje. Ilgos vėžio ligos iškankinta, Visagalyje valia atsiskyrė iš gyvųjų tarpo 1975 m. gegužės mėn. 12 d. 5 v. ryte.

Velionė yra buvusi Marijampolės mokytojų seminarijos pavyzdinės mokyklos vedėja, priklausė Ateitininkų ir skaučių sąjungoms.

Giliame liūdesyje liko seserys Petronėlė Dundzlienė Chicagoje, Konstancija Akelaitienė ir Ona Bendorienė Lietuvoje, brolis Aloyzas ir Gražutė Siručiai Chicagoje, mirusio brolio Broniaus ir seserų vaikų, jų šeimos, vaikų, kiti giminės ir artimi draugai.

Velionė bus pašarvota š. m. gegužės mėn. 13 d. 6 val. vak. Lėkavičiaus koplyčioje, 2424 ir 69 St. Iš koplyčios bus išlydėta gegužės mėn. 15 d., 10 val. ryte į šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią.

Po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Dėkingi jai už rūpestį, globą ir bičiuliškumą su pagarba ir meile liūdi

SEIMOS NARIAI, GIMINĖS IR DRAUGAI

Laidotuvių direktoriai

MAŽEIK & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYNS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME — TĖVAS IR SŪNUS —

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6877

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmple 2-1003

APYLINKA MUS

× **A. a. Josefa Mindzenty**, žinomą Vengrų kardinolą pagerbiant, pamaldos už jo vėlę įvyks šį šeštadienį, gegužės 17 d. 4 v. po pietų Sv. Stepono vengrų parapijos bažnyčioje, 2015 W. Augusta Blvd. Chicago vengrų bendruomenė kviečia dalyvauti ir kitų tautybių atstovus, jeigu būtų galimybė, ir su savo vėlavomis. Pamaldose iš lietuvių dalyvaus vyskupas Vincentas Brizgys. Jis mums praneš apie šias pamaldas ir kviečia visus dalyvauti.

× **A. a. Marija Slutytytė**, žinoma pedagogė, visuomenės veikėja, skautininkė, įvairių organizacijų darbuotoja mirė po ilgos ir sunkios ligos vakar dienos rytą, 5 val., Chicagoje. Laidojimo tvarka skelbiama "Drauge" spausdinamame mirties pranešime, 5 pusl.

× **Sv. Kryžiaus ligoninė** kreipėsi į eilę mokyklų, norėdama įtraukti moksleivius į parodymą susirūpinimo ligoniais. Iš įvairių mokyklų susilaukta gausaus prielankumo. Be kitų dalykų, moksleiviai ėmė rašyti paguodos kortelės ligoniams.

× **"Cicero Life"** laikraštyje Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė ir Lietuvos respublikos pirm. Jonas Vasaitis laiškais atrėmė tame laikraštyje tilpusį šmeižtą, kad Lietuva nėra okupuota. Laiškų autoriai faktai įrodė, kad Lietuva yra okupuota, nešanti sunkią Sov. Rusijos priespaudą.

× **Kr. Donelaičio mokyklų** skyrių ir klasių globėjų susirinkimas įvyks gegužės mėn. 17 d. 9 val. ryto McKay mokyklos patalpose. Bus aptariami birž. mėn. 1 d., p. p. Jonynų ūkyje įvykstančios Pavasario šventės - gegužinės reikalai.

× **Jaunieji olimpijadai**, Chicago Lietuvos sporto klubo Neris berniukų tinklinio komanda ruošiasi vykti į "National Junior Olympics", kuri įvyks birželio 25-28 d. Rochester, Mich. Tokiam svarbiam įvykiui yra įdedama daug darbo ir pareikalaus gausių lėšų. Patys komandos žaidėjai jau dabar kreipiasi į dosnius lietuvių prisidėti aukomis, kad galima būtų šioms jaunuosiems gražiai užsirekomenduoti visos Amerikos tinklinio komandų sąskrydyje.

× **Cicero Namų savininkų** susirinkime šiandien, gegužės 13 d., dr. Jonas Adamavičius kalbės apie sklerozę. Visi kviečiami.

× **Minint Romo Kalantos** susidėginimo sukaktį, šį trečiadienį Margučio radijo programoje bus perduota ištrauka iš Vyt. Alanto parašytos knygos "Romos Kalanta, gyvieji degiai Nemuno slėnyje".

× **Dail. Algirdas Kuraskas** šį penktadienį (gegužės 16 d.) Jaunimo centro kavinėje kultūrinėje vakaronėje 8 val. vak. kalbės tema "Dailės kūrinio elementai". Paskaita bus iliustruojama meno kūrinių pavyzdžiais skaidrėse.

× **Aukų po 5 dolerius** prisistins: Vincenta Bernotas, Free Boil, Dr. Adolfas Delta, Chicago, Juozas Kazakevičius, Fullerton, Calif. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

× **Izabelės Motekaitienės** dainavimo studijos pavasario koncertas įvyks š. m. gegužės 16 d., penktadienį, 7 val. vak. Jaunimo centre, 5620 So. Claremont. Po programos — Tėvų vaišės. Maloniai kviečiami. (pr.)

× Meno mėgėjų dailės paroda Jaunimo centro mažojoje salėje šios savaitės dienomis atdara vakarais nuo 7 iki 9 val.

× **Lietuvių suvalkiečių draugija** Chicagoje įvairiomis progomis paremia lietuviškus reikalus. Ir dabar per savo draugijos vadovybės narę - korespondentę Oną Švirnickas, prisistatė 15 dolerių auką "Draugui" stiprinti. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Valerija Gasiūnas**, Richmond Hill, N. Y., atnaujindama prenumeratą, pridėjo 12 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Ad. Andrulis**, Daytona Beach, Floridoje, apmokėdamas prenumeratą mus pražiugino 7 dolerių auką. Dėkui.

UPEJ RADO 21 MIL. DOL.

Rosemont ugniaagesiai, ieškodami Des Plaines upėje skenduolių, ištraukė bony, kurių vertė 21 mil. dolerių. Jie buvo pavogti iš Northern Bank Note bendrovės pereinę metų rugpjūtį. Kai buvo susekta vagystė, jie buvo paskelbti beverčiais.

MIRĘ IEŠKODAMAS SKENDUOLIŲ

Des Plaines upėje beieškant skenduolių narų prižiūrėtojas G. Beardsley gavo širdies smūgį ir mirė.

Iš upės ištraukė lavonus iš laivelio nuskendusių R. Egan, 14 m., J. Kruk, 18 m., dar buvo ieškoma skenduolė T. Swiatek, 18 metų.

Petras Andreika, LB Marquette Parko apylinkės pirmininkas, artimas "Draugo" bendradarbis, kalba LB Vidurio Vakarų apygardos suvažiavime. Nuotr. A. Gulbinsko

PAGERBĖ M. GALDIKIENĖ

Korp "Giedros" vyresniosios gegužės 3 d. Jaunimo centre suviesdė Magdalėnai Galdikienei pagerbimą, kurį pradėjo giedrininkų pirm. Emilija Vilimaitė, pakviesdama giedrininkę Emiliją Paliokienę praveisti šventės programą. E. Paliokienė pasveikino giedrininkę ir gausių svečių būrį, supažindino su šventės programa. Ji pasakojo, kad giedrininkės nutarė įamžinti lietuvių moterį: kultūrininkę visuomeninę, pedagogę ir politikę. Ji buvo garbi ir žinoma visoj nepriklausomoje Lietuvoje ir išsivijoje. Jos gyvenimo šakota veikla yra įtraukta į ypatingą filmų grupę Lietuvai nusipelnusių asmenų "12". Ši vakarą Izabelė Motekaitienė, kuri buvo Lietuvoje "Naujosios Vaidilutės" redaktorė, svečius supažindino su Galdikiene. Draugelytės gyvenimu ir jos kultūrine veikla, taip buvo pristatyta paskaitininkė.

Paskaitininkė įdomiai ir vaizdingai pasakojo apie Magdalėnos Galdikiene gyvenimo epizodus ir jos veiklos bruožus. Jubiliatės veikla glaudžiai rėšosi su Lietuvos valstybės atsikūrimu. Prieš į paskarą ji pasirodė mokytojos darbui, savo darbą mėgo, išvažiavo į Vokietiją testuoti pedagoginių studijų, kilo pasaulinis karas, Magdalėna su kitomis moterimis buvo internuota. Ji kreipėsi į Danijos karalienę, kurios užtarimu visos internuotos moterys per Švediją buvo grąžintos į Rusiją — Petrapilį. Magdalėna pradėjo Petrapilį mokytojos darbą, įstei-

Ateitininkų šeimos šventė buvo graži ir gausi dalyviais. Į aukštesnius organizacijos laipsnius pakelta daugybė naujų narių. Čia matome ateitininkų studentų atstovus pakėlimo ceremonijų metu. Nuotr. A. Gulbinsko

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

MARQUETTE PARKO LITUANISTINĖ MOKYKLA PAGERBĖ MAMYTES

Gegužės 10 d. parapijos salėje su geresniu paruošta programa lituanistinės mokyklos mokiniai vadovaujami mokytojų gražiai paminėjo Motinos dieną. Mėnėjimą pradėjo mokyklos vedėjas Pr. Razminas, pasakydamas gražų žodį. Parapijos klebonas kun. Antanas Zakarauskas sveikino mokytes, susirinkusias ir pasidžiaugė jaunais programos atlikėjais, kurių buvo 130 ir pasirodė su įdomia ir įvairia programa.

Programos pradžioje buvo susikaupimu prisimintos ir pagerbtos mirusios motinos, žuvusios Sibire, žuvusios miškuose partizanės, tebekovojančios už religinę laisvę okupuotoje Lietuvoje. Alė Jonušaitė pasakė Brazdžionio eilėraštį "Motinai". Mokyto. N. Čepienės paruoštą motinos garbei vaizdėlį gražiai suvaidino: Algis T. Kubilius, Alytė A. Kižytė, Rimas D. Laučius, Jonukas, A. Stankaitis, Rasa A. Budrytė, Vidas L. Kubilius, Asta R. Plenytė ir senelė R. Česnauskaitė. Mokytojos St. Bacevičienė ir A. Bukaveckaitė paruošė tautinius šokius ir žaidimus, kuriuos atliko vaikų darželio ir 1-2-3-čio skyriaus mokiniai. Akordeonu grojo I. Končiūtė.

Vaikų darželio ir 1-2-ro skyriaus mokiniai padainavo: Kiškių lopšinė, Lopšinė, Aš išėjau į girėlę, Grįšim, grįšim ir Mamytei. Baigę dainas mažieji dainininkai pagerbė savo mamytes įtekdami po gėlę. Trečio — aštunto skyrių mokiniai padainavo: Mamytei, Norėčiau aš keliauti. Pasėjau linelį ir Dainuojanti jaunystė. Dainos skambėjo maloniai — darniai, visiems patiko, kai kurias dainas svečiai privertė pakartoti. Dainas paruošė ir ansambliui vadovauja mokyto. Vytautas Gutauskas. Programai pasibaigus, jis išdalinė 15-kai uoliausių mokinių po dovanėlę — knygelę "Su daina". Gausiai susirinkę tėvai ir svečiai visus pasirodymus šiltai sutiko ir plojo. Gražų minėjimą baigė padėkos žodžių tėvų komitetui pirm. D. Prapuolenis. Jis dėkojo klebonui kun. A. Zakarauskui už tėvišką mokyklos globą, mokytojams, tėvams ir programos atlikėjams. Pabaigai visi buvo pavaisinti pyragais, kava ir vaisvandeniais. Kepsnius ir vaišes suruošė tėvų komiteto narės, vadovaujant D. Puodžiūnienėi. Lituanistinė mokykla ruošia mokslo metų užbaigtuves birželio mėnesį. L. B. Marquette Parko apylinkės valdyba, vadovaujama Petro Indreikos, išleisdama skyriaus mokiniams įteiks dovanas.

J. Kaunas

MONTESSORI PAVASARIO BALIUS

Jaukus ir linksmas buvo Amerikos Lietuvių Montessori draugijos pavasario balius šeštadienio vakarą Jaunimo centre, Chicagoje. Skani šilta vakarienė, gražūs būrys svečių, smagi humoristo Vitalio Žukausko programa. Baliaus tikslas — gauti lėšų Kriauceliūno vardo Montessori vaikų namams, veikiančiams jau trylikti metai. Jūs dabar lanko 45 vaikai. Siemmet baigs 25 vaikai. Mokyklos vedėja Janina Juknevičienė, asistentės Adelė Izokaitienė ir Dana Puodžiūnienė. Tą jauniasių lietuviukų mokyklą ypač globoja Irena ir dr. Leonas Kriauceliūnai, duodami nemokamai patalpas ir padėdami kitais būdais. Tiedu mokyklos mecenatai atsilankė ir į pavasarinį balių.

Programą pradėjo draugijos pirmininkė Nijolė Mackevičienė. Pasveikino atsilankiusius, padėkojo už teikiamą paramą vaikų namams, kurių tikslas padėti vaikui save atskleisti, vesti auklėjimą lietuviškoje dvasioje. Ypač dėkojo parengimui vadovė Daliai Bartkieni. Paprašė Vitalio Žukauską (iš New Yorko atkviestą draugijos sekretorės Audronės Tamulienės) atlikti programą.

V. Žukauskas turi sutelkęs gražų rinkinį anekdotų, visokių visuomeninių ir kitokių mūsų išsivijos gyvenimo aktualijų, kuriomis sėkmingai juokino ir džiugino publiką. Štai keletas jo

nimai ir rožių puokštė su linkėjimais pasveikti.

E. Paliokienė dėkojo preligentėi už gražią paskaitą ir pristatė M. Galdikiene filmą, kurį paruošė Jaunimo centro foto archyvas, parodė kun. A. Kezys, SJ. Vėliau jis parodė ir Adomo Galdiko darbų susuktą filmą. Pasibaigus filmų rodymui buvo paskaityta Vysk. V. Brizgys, gen. konsulas J. Daužvardienės ir daug kitų sveikinimų. Žodžiu sveikino A. Rūgytė ir iš Bostono atvykusį giedrininkę Mariją Lušienę. Emilija Vilimaitė dėkojo programos atlikėjoms ir svečiams už gausų atsilankymą ir be to visus pakvietė į vaišes.

J. Kaunas

Visuomenininkę M. Galdikiene pagerbiant, Minėjimo metu Jaunimo centro kavinėje paskaitą skaito Iz. Motekaitienė. Nuotr. J. Maleiškos

posakių: į senatvę žmogus nuštoja plaukų ir draugų; dabar jau nėra jokios sarmatos — nors apsirėngę, bet viskas matos; mes pykstam ant jaunosios generacijos, nes jai nepriklausom; vidurinis amžius yra kai linkui save; vyras yra tvirtas kaip uola, jeigu jo žmona stovi ant jo ir jį tvarko; ar esi vienodos nuomonės su tais, kurie neturi nuomonės, bet yra vadovybės visuomenės; išgeriančių yra kelios rūšys: nešiojamieji — kuriuos jau reikia išnešti, sieniniai — kurie dar juda sienų įsitverdami, ropojantieji — kurie keičia vietą keturiomis, vėžiojamieji — kuriuos žmonos įsitemusios į automobilį parsiveža...

Publika pakartotinaiš ploi-mais rodė savo pasitenkinimą V. Žukausko gausiu, taikliu, aktualių sąmojumi. Programa nebuvo užžesta. Tuojau, grojant A. Stelmoko orkestrui, prasidėjo šokiai.

Pažymėtina, kad be suminė-tųjų šio lietuvių Montessori są-jūdžio vadovybėje dirba dar ir Faustas Antanaitis, Ema Jaru-nienė, Romas Puodžiūnas, Van-da Rauckinienė, Jonas Račkaus-kas, Milda Volodkienė, Irena Žukauskienė. Jų visų darbas sėkmingas, kaip ir šis banketas.

J. Pr.

ANTRAS KAIMAS DIDMIESTYJE

Lietuvių satyros, humoro te-atras Antras Kaimas susilaukė gražaus pasisekimo visuose ke-

turiuose savo spektakliuose Chi-cagoje, Playhouse patalpose. Vi-sus vakarus buvo pilna salė. Kai kuriais vakarais net teko atsa-kyti benorintiems ateiti, nes nebebuvo vietos. Spektakliai bu-vo gyva mozaika, sudėta iš dau-giau kaip 30 gabalėlių, gerai iš-planuotų, tarpelius užpildant pritaikyta muzika. Pasitenkinu-si publika juos lydėjo plojimais ir juoku. Pasiziūrėti buvo susi-rinkusių didelis procentas jauni-mo. Visi stebėjosi vaidinimų sklandumu.

Alg. Antanaitiui vadovaujant, scenoje sėkmingai savo uždavi-nius atliko: J. Jakštytė, V. Ka-valiūnaitė, G. Mačiulytė, J. Aleksūnas, E. Būtenas, R. Cin-ka, R. Stakauskas. Šviesas — garsus padėjo tvarkyti J. Kau-nas. Plakatininkas V. Lukas. Buvo perteikti eiliuoti ir aki-mirkiniai draminiai kūrinių: K. Almeno, A. T. Antanaičio, K. Bagdono, V. Demereckio, L. Do-vydėno, A. Gustaičio, Vl. Šim-kaus ir kitų, pasijuokiant iš vi-suomeninių, asmeninių ir šeim-ybinių ydų.

Antrąjį Kaimą pakvietė lap-kričio mėnesį atlikti programą Toronte, naujosios Anapilio pa-rapijos parengime. J. Daugl.

KALĖJIMAS SENTŪNI

Buvęs seniūnas ir Illinois se-natorius D. Swinarski nuteistas metams kalėti už kyšių ėmimą ir nemokėjamą už juos mokes-čių.

CHICAGOS ŽINIOS

STREIKAS

Cook, Du Page ir Lake ap-skričių stalių unija nubalsavo streikuoti. Taip pat ir dažytojų unija, atmesdama pasiūlymą pa-didinti jų atlyginimą 55 ct val-andai, skelbia streiką.

DIDINS SOLDIER FIELD?

Chicago meras nori Bears komandą prilaikyti mieste. Pla-nuojama iš pagrinčių padidinti Soldier Field. Architektai nu-mato jame vietos dabar esančių 55,000 vietų įrengti 80,000. Kiti kelia balsą, kad remontuot ne-verta — vis bus senas pastatas. Siūlo sukurti sporto centrą, di-delį ir modernų, kur būtų vietos kelioms komandoms.

NUOMININKŲ IR SAVININKŲ TEISĖS

Chicago Statybų departa-mentas yra išleisęs specialią knygutę apie nuomininkų ir sa-vininkų teises bei pareigas. Jos pavadinimas: "Land lord and Tenant-Responsibilities and Ob-ligations". Knygutę galima ne-mokamai gauti miesto rotušė-je: City Hall, Room 803, Bul-ding Department, 121 N. La Salle St., Chicago, Ill. 60602.

NEMOKAMAI TIKRINS, AR NERA GLAUKOMOS

Šv. Ksaverio kolegijoje 3700 W. 103 St., Chicagoje, gegužės 19 d. nuo 10 val. iki 12 v. r. ir nuo 1:30 val. iki 4:30 p. p. nemokamai tikrins, ar kas ne-turi glaukomos.

TRYNUKAI MOTINOS DIENĄ

Motinos dieną susilaukė trijų naujagimių Joana Mazza, gyve-nanti Roselle, netoli Elk Vil-lage. Trynukai pasitaiko tik maždaug vieną kartą iš 9,000 gimimų.

1,000 PLANŲ MIESTUI

Mero Daley planuotojai nu-matė 1,000 naujų statybų ir darbų Chicagoje. Viskas kai-nuos 7,5 bil. dolerių. Numatoma pastatyti 9 sanitarinius centrus, naujas ugniaagesių stotis, sumo-dinant State gatvę miesto centre, pastatyti dvi kolegijas, 10 aukštesnių mokyklų, 37 nau-

jas pradžios mokyklas, atnau-jinti greitkelius, pagerinti par-kus, už 6 mil. dol. pastatyti bib-liotekos priestatus, sukurt nau-jus vaikų globos centrus, statyt naujus garažus, pagerinti kana-lizaciją.

PABRANGS STATYBA

Namų statyba Chicago apy-linkėse pirmą šį metų ketvirtį pabrango 1%.

GYDYTOJAI PRANEŠA

JAV gydytojų draugija AMA praneša, kad šį pavasarį bus gydytojai plačiai informuojami apie naujus atradimus kovoje prieš vėžio ligą.

AMA biuletenis, leidžiamas Chicagoje, ragina gydytojus padėti sugrąžinti pas tėvus tuos vaikus, kurie iš namų yra pa-bėgę. Tas pat biuletenis pažy-mi, kad nertiniai su aukšta api-kakle ("vėžio kalniečiai") suda-ro trynimąsi ir gali būti išbėri-mų — acne priežastimi. Keliau-jant į užsienį pataria saugotis šviežio sūrio. Keli turistai Mek-sikoje susirgo bruceloze.

MENO MEGĖJŲ PARODA JAUNIMO CENTRE

Praėjusį penktadienį (V. 9.) Jaunimo centro apatinėje salė-je atidaryta meno mėgėjų pa-roda. Atidaryman susirinko ypač gausus menų besidomi-nių būrys. Įvadiniamame savo žo-dyje kun. Algimantas Kezys, S. J., pastebėjo, jog ši paroda daugiausia yra rezultatas visą praėjusį 1974-1975 metų veiklos sezoną vykusių įvairių menų kursų čia pat, Jaunimo centre. Parodoje daugiausia ir išstatyti kursantų darbai: tapyba, grafi-ka, audimo menas, keramika. Padėkojo kursų mokytojams A. Veselkieni, J. Kinkieni, dr. M. Holeček. S. Mercedes, R. Lap-sienei A. Kurauskui ir D. Ston-čiūtei. Mokytojai apdovanoti gėlėmis. Iš viso parodoje išsta-tyta net 220 eksponatų. Savo įvairumu ir kai kurių darbų iš-skirtiniu gerumu paroda verta čikagiečių dėmesio. Atdara va-karais visą šią savaitę. Uždaro-ma gegužės 18 d.